

Zlatý Ámos učí i na sedlecko-prčické škole

Učitelka Veronika Hájková se se svými žáky probíjela až do semifinále ankety Zlatý Ámos

Žáci šesté třídy se začátkem školního roku rozhodli nominovat svoji bývalou třídní učitelku, Mgr. Veroniku Hájkovou, do celorepublikové soutěže o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos. Celkem bylo přihlášeno 68 učitelů z celé České republiky. Po úspěšné nominaci se žáci společně se svou učitelkou zúčastnili regionálního kola, kde bylo jejich úkolem přesvědčit porotu o tom, že paní učitelka je jich Zlatou Ámoskou. Obhajoba se žákům povedla natolik, že se Veronika Hájková stala nejen Zlatou Ámoskou naší školy, ale dostala se i do celorepublikového semifinále ankety. Zařadila se tak mezi patnáct nejoblíbenějších učitelů celé ČR pro tento školní rok.

Všech patnáct nominovaných učitelů bylo následně osobně přijato prezidentem republiky na Pražském hradě, kde diskutovali o současné situaci v českém školství.

pokračování na str. 5

Začaly opravy silnic ve městě, s nimi i dopravní omezení a objízď'ky

Na začátku dubna byla zahájena dlouho plánovaná oprava povrchů v Sedlčanské ulici. Práce by měly trvat do 15. dubna. Následně na ně naváže oprava povrchů v ulici Nechvalická. Ta by měla probíhat od 23. 4. do 6. 5. V obou případech se jedná o krajské komunikace a práce se neobejdou bez celkových uzavírek, tedy i dopravních omezení.

Zveme všechny občany města i zástupce osadních výborů, spolků a zájmových organizací na každoroční VZPOMÍNKOVOU AKCI KUCTĚNÍ PAMÁTKY VÁLEČNÝCH OBĚTÍ.

Tryzna proběhne v **úterý 7. května**. Sraz účastníků je v **18 hodin** před budovou městského úřadu v Sedlci, odkud se průvod odebere Komenského ulicí k pomníku Na Popravišti.

Je to už 80 let, kdy se rozhořel nejtragičtější válečný konflikt v dějinách lidstva. Přijďte proto i vy vzdát úctu těm, kteří za mír a svobodu zaplatili svým životem.

red.

Prosíme proto o respektování dopravního značení a pokynů pověřených pracovníků.

V případě oprav v ulici Sedlčanská je objízďka vedena přes Komenského ulici. Žádáme proto všechny občany o respektování zákazů zastavení, které jsou v této ulici rozmístěny. Upozorňujeme také, že bude zamezen příjezd k benzinové pumpě v Sedlci, proto by řidiči měli s tímto omezením počítat.

V případě rekonstrukce v ulici Nechvalické bude objízďka pro nákladní auta vedena na Sušetice, Chválov, Nechvalice, Kvasejovice. Přesné značení objízďky bude zveřejněno na internetových

stánkách města. Omlouváme se všem řidičům za vzniklé komplikace.

red.

Řidiči se musejí připravit na uzavírky ve městě

Před 70 lety byla založena umělecká škola v Sedlci

Pokud se zajímáte o kulturní život v obci nebo sledujete události uvedené ve zpravodaji Náš domov, každou chvíli „narazíte“ na informace ze Základní umělecké školy. My této škole dnes říkáme „zuška“

(dříve známá jako „liduška“). S dětmi z této školy se často setkáváte při městských oslavách či slavnostech, kde svým zpěvem, hudbou a tancem přispívají *pokračování na str. 14*

● **Jak získat finanční pomoc na obnovu lesa v době kůrovcové kalamity?** – str. 4 Ministerstvo zemědělství rozšířilo možnosti příspěvků na hospodaření v lesích.

● **„Když vyhlásili mé jméno, 10 vteřin jsem jen nevěřícně seděla,“ říká čerstvá držitelka ocenění Zlatý Ámos Veronika Hájková** – str. 5 Rozhovor s nejoblíbenější učitelkou.

● **Velikonoční hodování. Díl druhý – Velký týden a hody** – str. 8-10 Jak se Velikonoce odrážely v tradiční české kuchyni a které velikonoční pokrmy už dnes téměř neznáme. Znáte například ušelo?

● **Háta přiveze Velké lásky v malém hotelu** – str. 11 Bliží se květen a většina milovníků divadla již ví, že přijede „Háta“. V jejím repertoáru je plno skvělých komedií v podání oblíbených herců.

● **Plaveckou šestihodinovku ve Zlíně ovládla žákyně sedlecké školy** – str. 17 Tato mladíčka vytrvalec poráží i ženy. Představujeme úspěch Lucie Poustecké z Červeného Újezdu.

● **Pro perníkovou podkovu si došlo téměř 250 pochodníků.** – str. 17 V sobotu 23. března se za krásného jarního počasí šel už 49. ročník tradičního pochodu Čertova podkova.

O čem jednala rada města

Rada Města Sedlec-Prčice na svém zasedání dne 27. 2. 2019

Schválila:

- uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi Středocheským krajem a městem na zajištění služby obecného hospodářského zájmu (sociální služby) pro Město Sedlec-Prčice v roce 2019 a zastupitelům doporučuje schválit přijetí dotace ve výši 808 900 Kč pro rok 2019 v rámci úprav rozpočtu v příjmové části
- čerpání rezervního fondu příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Sedlec-Prčice na modernizaci počítačové učebny v základní škole v požadované výši 133 500 Kč
- čerpání investičního fondu příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola, Sedlec-Prčice na výrobu a instalaci dřevěného domku ve výši 132 965 Kč
- zakoupení upomínkových předmětů za účelem reprezentace města dle návrhu pracovníce IC
- poskytnutí příspěvku osadnímu výboru Lidkovic z rozpočtu města ve výši 1 600 Kč na základě darovací smlouvy
- prodej vytěženého dřeva z pozemku pč. 974, k. ú. Dvorce u Sedlce za cenu konzultovanou s lesním hospodářem ve výši 150 Kč/m³ s přihlédnutím k provedené práci při úklidu pozemku
- registraci rekordu 50. absolvovalý pochod Pochod Praha - Prčice za účasti komisaře České knihy rekordů dne 18. 5. 2019 ve městě Sedlec-Prčice v rámci propagace města a úhradu části nákladů za zápis rekordu do výše 4 000 Kč s tím, že zbývající část uhradí zapisovaný rekordman
- objednání pasportu hřbitovů (v Prčici a v Sedlci) u společnosti DATA PROCON, s.r.o., Brno za cenu 47 795 Kč vč. DPH
- vypracování pasportu dopravního značení a projektu na doplnění a obnovu dopravního značení na celém území Města Sedlec-Prčice od společnosti HPN projekt, s.r.o., Obrataň, za nabídkovou cenu 44 770 vč. DPH
- objednání geodetického plánu na zaměření soukromých pozemků dotčených místní komunikací v osadě Rohov
- nákup nových solárních lamp do lokality - Přestavky, chodník ke hřbitovu v Sedlci a doplnění veřejného osvětlení v Divišovicích za nabídkovou cenu 44 950 Kč/ks + DPH při počtu 10 - 20 kusů, a to vč. dodávky a instalace
- záměr prodloužení vodovodního řádu v ulici Šánovická v Sedlci pro napojení stavebních pozemků dle územního plánu vč. budoucího připojení lokality vodní nádrže a přípravy na možné zokruhování vodovodu do ulice Gen. Svobody. Projektovou dokumentaci pro společné územní a stavební řízení zpracuje odborná firma

- inventarizační zprávu za rok 2018 a stavy majetku k 31. 12. 2018, zpráva bude tvořit přílohu účetní závěrky města za rok 2018

Jmenovala:

- komisi pro konkurzní řízení na obsazení místa ředitele/ředitelky příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola, Sedlec-Prčice, v souladu s § 1 odst. 1 a § 2 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 54/2005

Doporučila:

- zveřejnit záměr prodeje části pozemku pč. 785/2 o výměře 2 m², označený jako díl „a“ dle návrhu geodetického zaměření stp.č. 12, k. ú. Sedlec u Votic

Pověřila:

- provozovatele vodovodu, Služby Sedlec-Prčice, s.r.o., zjištěním nejvhodnějšího řešení pro napojení nemovitosti čp. 3 v Rohově na veřejný vodovod

Vydala:

- kladné stanovisko ke stavbě rodinného domu na pozemku pč. 1039/2, k. ú. Kvasejovice, osada Malkovice, za předpokladu dodržení všech podmínek stavebního zákona
- kladné stanovisko ke stavebním úpravám a změně užívání stodoly při č. p. 12 ve Veletíně za předpokladu dodržení podmínek stavebního zákona
- kladné stanovisko k novostavbě garáže na pozemku pč. 315/11, k. ú. Přestavky u Sedlce za předpokladu dodržení podmínek stavebního zákona
- kladné vyjádření k návrhu dělení pozemku pč. 447/3, k. ú. Prčice, za předpokladu dodržení ustanovení stavebního zákona a za podmínky, že využití nových pozemků bude v souladu s platným územním plánem města

Odložila:

- žádost o regulaci povolené rychlosti v ulici Revoluční s ohledem na jednání se zástupcem dopravního inspektorátu Policie ČR

Vzala na vědomí:

- informace starostky o vodovodu Vrchotice - Na Františku
- informace starostky k zakoupení zesilovače do kulturního sálu a zvýšení ceny za nákup zařízení
- informace starostky o pracovním návrhu smlouvy na realizaci přeložek komunikací v souvislosti se stavbou dálnice D3 0305/I - Voračice - Nová Hospoda předloženém ŘSD
- informace starostky o termínu schůzky s jednatelem společnosti Model - Rada - Rozhodnutí ve věci odkupu nemovitostí v Prčici
- informace starostky o krajském setkání Svazu měst a obcí, které se koná 7. 3. 2019 v Praze

- informace starostky k výzvě Svazu měst a obcí na partnerství obcí se samosprávami v Zakarpátí

Rada Města Sedlec-Prčice na svém zasedání dne 6. 3. 2019

Rozhodla:

- že Město Sedlec-Prčice neuzavře novou smlouvu na zajištění veřejné služby s úřadem práce

Doporučila:

- zařadit bod o uzavření smluv o smlouvách budoucích na zřízení věcného břemene – služebnosti pro vedení, provozování, opravy a údržbu veřejného osvětlení na pozemku pč. 847/1 v k. ú. Divišovice (osada Mrákotice) na zasedání zastupitelstva a zastupitelům schválit uzavření uvedených smluv, a to na základě bezúplatného plnění, případně za jednorázovou úhradu ve výši 500 Kč/vlastník
- zveřejnit záměr prodeje 60 m² z pozemku pč. 38/1 k. ú. Prčice
- ověřit hranice pozemků mezi hasičskou zbrojnicí v Prčici a sousedním pozemkem pro vyloučení případného přesahu nebo budoucího vyřešení majetkových vztahů
- zastupitelům vydat opatření obecné povahy na Změnu č. 1 ÚP Města Sedlec-Prčice

Vydala:

- kladné vyjádření ke stavbě garáže na pozemku pč. 1073/2, k. ú. Kvasejovice za předpokladu dodržení podmínek stavebního zákona

Vzala na vědomí:

- oznámení ENERGO Dobříš, s.r.o., o přípravě a plánované opravě distribuční sítě - celkové rekonstrukci venkovního vedení a výměně sloupů v k. ú. Dvorce a Vrchotice
- informace starostky k přeložce elektro přípojky pro úpravu vody v Kvasejovicích
- informace starostky o žádosti o úpravu veřejného prostranství v Měšeticích
- pozvánku ze Středočeského kraje na seminář na zateplení bytových domů s financováním z IROP
- informace starostky k poptávkovému řízení na opravy hasičských zbrojnic
- informace starostky z jednání se zhotovitelem územních studií
- informace starostky z jednání se zástupcem spol. Model - Rada - Rozhodnutí, a.s.
- informace starostky k programu slavností města v září 2019 - přednáška a výstava z archeologického výzkumu náměstí v Prčici
- informace starostky o přípravě a předpokládaném termínu 2. zasedání zastupitelstva města

Rada Města Sedlec-Prčice na svém zasedání dne 13. 3. 2019

Rozhodla:

- o poskytnutí finančního daru místní organizací Českého svazu rybářů na jejich činnost s mládeží ve výši 4 000 Kč na základě darovací smlouvy
- podle zák. č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, o poskytnutí příspěvku - účelové dotace - místnímu spolku Klub přátel dlouhých kilometrů ve výši 7 500 Kč formou veřejnoprávní smlouvy

Výbrala:

- na základě předložených nabídek na opravy hasičských zbrojnic Polechovice, Jetřichovice, Šanovice nabídku společnosti Služby Sedlec-Prčice, IČ: 26173671

Schválila:

- účetní závěrku příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola, Sedlec-Prčice za rok 2018 s tím, že Rada Města Sedlec-Prčice nezji-

Vypršela lhůta pro platbu místních poplatků, na neplatiče čekají pokuty

Městský úřad Sedlec-Prčice upozorňuje, že 31. březnem vypršela lhůta pro platbu místních poplatků. Ačkoliv byl termín dopředu znám a povinnost platby se zveřejňovala všemi dostupnými způsoby, stále ještě někteří občané zaplacení nemají. Musejí se proto připravit na to, že jim bude základní sazba poplatku navýšena o pokutu:

- ◆ Při úhradě od 1. 4. do 31. 7. o 25 %
- ◆ Při úhradě od 1. 8. do 31. 12. o 100 %

- ◆ Nebudou-li poplatky zaplacené nejpozději do 31. 12. daného roku, bude poplatek navýšen na trojnásobek.

pokračování ze str. 2

tila, že by účetní závěrka neposkytla v rozsahu předložených podkladů v souladu s § 4 zákona č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, věrný obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky

- na základě žádosti převod hospodářského výsledku za rok 2018 příspěvkové organizace Základní škola a Mateřská škola, Sedlec-Prčice ve výši 165 267,34 Kč do rezervního fondu příspěvkové organizace
- účetní závěrku příspěvkové organizace Základní umělecká škola Sedlec-Prčice za rok 2018 s tím, že nezjistila, že by účetní závěrka neposkytla v rozsahu předložených podkladů v souladu s § 4 zákona č. 220/2013 Sb., o požadavcích na schvalování účetních závěrek některých vybraných účetních jednotek, věrný obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky
- na základě žádosti převod hospodářského výsledku ZUŠ za rok 2018 ve výši 14 888,56 Kč do rezervního fondu příspěvkové organizace
- uzavření dodatku ke smlouvě o dílo na praní a chemické čištění oděvů se společností KATEV, spol. s r.o., IČ: 25196332, který upravuje ceník prádelenských služeb platný od 1. 5. 2019 a způsob platby s tím, že ostatní ujednání smlouvy o dílo ze dne 17. 2. 1997 zůstávají beze změn
- ukončení smlouvy o dílo se společností RPA Tender, s.r.o., IČ: 29367107 zasláním tzv. Informace k příkazní smlouvě č. SML-Z-M-17-161 (dle předlohy poskytnuté společností)
- uzavření smlouvy o dílo na zajištění výběrového řízení a následnou administraci projektu „Sociální byty Sedlec“ se společností Regionální poradenská agentura, s.r.o., Starobrněnská 690/20, 602 00 Brno, IČ: 26298163 za cenu: VŘ – 40 000 Kč + DPH, realizační management – 35 000 Kč + DPH
- předložený návrh objízdné trasy při I. etapě opravy v ul. Sedlčanská (od kostela ke křižovatce Nechvalice – Sedlčany) s tím, že u dalších etap opravy – ul. Nechvalická a části Sedlčanská (kolem rybníka Prostřední) požaduje, aby opravy probíhaly vždy na polovině vozovky se zachováním dopravní obslužnosti. Zároveň rada doporučuje firmě BES, s.r.o., informovat o uzavírací majitele čerpací stanice v ul. Sedlčanská, protože k ní nebude pro motoristy přístup
- nákup herních prvků na náves v Mrákotících a s tím související čerpání nákladů ve výši 70 000 Kč z kapitoly Údržba osad
- úhradu částky 10 000 Kč + DPH na rozšíření skutečného stavu části bytu v I. patře domu čp. 63, Sedlec
- uzavření smlouvy o dílo na opravy hasičských zbrojnic – Bolechovice, Jetřichovice, Šanovice, s vybraným uchazečem - společností Služby Sedlec-Prčice, IČ: 26173671, za cenu 1 159 287,42 Kč vč. DPH

Vydala:

- kladné stanovisko ke stavbě teras pod hotelem ve SKI areálu Monínec na pozemcích pč. 557/1 a 600/1, k. ú. Jetřichovice za předpokladu dodržení podmínek stavebního zákona

Vzala na vědomí:

- přehled nezaměstnanosti k 28. 2. 2019 na území Města Sedlec-Prčice
- informace starostky k DPH u pozemku pč. 374/5 v k. ú. Sedlec u Votic určeného k prodeji
- informace starostky k termínu výlovu vodní nádrže v Sedlci

- informace starostky o kontrole dotací ze SFŽP provedené Finančním úřadem Příbram – Zajištění energetických úspor ZŠ a MŠ Sedlec-Prčice, Zajištění energetických úspor objektu zdravotního střediska Sedlec-Prčice
- informace starostky k vodovodu na Františku – náklady na provedení hydrogeologického vrtu a ověření vydatnosti a kvality vodního zdroje

Zamítla:

- s ohledem na náklady rozhodla, že město nemůže připojku pro čp. 3 v Rohově z ekonomických důvodů provést a doporučila žadateli projednat případné napojení přes sousední pozemky v soukromém vlastnictví, kde by bylo vedení připojky kratší a technicky a ekonomicky méně náročné

Rada města Sedlec-Prčice na svém zasedání dne 20. 3. 2019

Rozhodla:

- o nominaci na člena Rady Svazu měst a obcí České republiky

Schválila:

- smlouvu o smlouvě budoucí na zřízení věcného břemene a o právu stavby na pozemku pč. 1332, 1073/4, s podílem 1/1 Města Sedlec-Prčice v k. ú. Kvasejovice za jednorázovou úhradu 1000 Kč + DPH
- poskytnutí finančního příspěvku ve výši 4 000 Kč organizátorovi Ricohimpromat Tábor, z. s., oddíl cyklistiky Tábor, na konání letošního ročníku závodu dne 8. 5. 2019 formou darovací smlouvy
- uzavření dodatku č. 1 k pachtovní smlouvě ze dne 30. 5. 2017 mezi Městem Sedlec-Prčice a společností Agro Měšetice, s.r.o., kterým dojde k úpravě plochy pachtu a ceny
- zapojení příspěvkových organizací města ZŠ a MŠ a ZUŠ do systému stanoveného městem v souladu s platnou obecně závaznou vyhláškou města O systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů vznikajících na území města a uzavření smlouvy o využití systému zavedeného městem pro nakládání s komunálním odpadem za jednorázovou úhradu 500 Kč/rok + DPH
- uzavření dodatku č. 1 ke smlouvě mezi Městem Sedlec-Prčice a RPA, a.s., na zpracování žádosti a příloh pro projekt Komunitní centrum a zázemí sociálních služeb v čp. 89 v Sedlci prostřednictvím MAS Krajina srdce

Doporučila:

- zastupitelům schválit žádost o vytvoření školského obvodu pro obec Červený Újezd do Základní školy a Mateřské školy, Sedlec-Prčice

Pověřila:

- starostku zjištěním informací od Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových k převodu části podílu na přístupové komunikaci k pozemku pč. 51/4, k. ú. Přestavky u Sedlce

Vydala:

- kladné vyjádření k realizaci stavby el. vedení v zeleném pásu pro stavbu Malkovice – kNN, č. IP-12-6015728, pro pč. 1039, k. ú. Kvasejovice
- kladné stanovisko k objízdné trase v rámci letošního ročníku pochodu Praha-Prčice, požaduje zajištění dopravní obslužnosti (v nezbytně nutných případech) pro místní obyvatele, průjezd linkové autobusové dopravy a průjezdnost pro jednotky záchranného systému
- kladné stanovisko k opravě vodovodní připojky pro lihovar v Uhřích za předpokladu, že po provedení prací bude trasa uvedena do původního stavu – urovnání terénu, vysetí trávy, připojka

Firma Compag Votice informuje občany, že svoz domovního odpadu o velikonočních svátcích bude probíhat podle pevně daného harmonogramu.

Ve čtvrtek 18. 4. bude svezten odpad ze Sedlce a Prčice a na Velký pátek, 19. 4., bude vyvezen odpad z osad.

bude po dokončení řádně geodeticky zaměřena, aby byla následně uzavřena smlouva o zřízení věcného břemene. Dále nesmí dojít k poškození asfaltu, jinak bude město požadovat finanční náhradu. Stavbou dotčené pozemky ve vlastnictví města budou protokolárně předány městu

Vzala na vědomí:

- informace starostky z jednání se zástupcem spol. Model – Rada – Rozhodnutí, a.s.
- informace starostky k zápisu rekordu do knihy rekordů při Pochodu Praha-Prčice
- informace o rozdělení neinvestičních prostředků z rozpočtu MK ČR stanovených pro program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností
- informace o opětovném poškození zateplovacího pláště u ZŠ
- vyjádření Dopravního inspektorátu Policie ČR k požadavku na umístění dopravních zrcadel v Prčici a Divišovicích
- stanovisko Dopravního inspektorátu Policie ČR k žádosti o regulaci rychlosti v ulici Revoluční
- informace starostky o druhém zasedání zastupitelstva a jeho programu

Odložila:

- žádost o koupi pozemku pč. 51/4, k. ú. Přestavky u Sedlce
- rozhodnutí o pořízení velkoplošných stanů z rozpočtu města

Jednala:

- o jednotlivých bodech druhého zasedání zastupitelstva města

Změna termínu Běhu naděje

Pořadatelský tým tradičního Běhu naděje, Běhu proti rakovině oznamuje, že z technických důvodů dochází k posunu termínu letošního 21. ročníku akce, a to z plánované středy 29. května na **úterý 4. června 2019**. Podrobný program přineseme v květnovém vydání Našeho domova.

Jak získat finanční pomoc na obnovu lesa v době kůrovcové kalamity?

Všem, kdo vlastní kus nebo i kousek lesa

Vlastníte vy, vaše rodina či přátelé les a uvítali byste jakoukoliv finanční pomoc od státu na jeho obnovu v době kůrovcové kalamity? Ministerstvo zemědělství pro letošní rok rozšířilo možnosti příspěvků na hospodaření v lesích (novelizované nařízení 30/2014 Sb.), které poskytuje prostřednictvím krajských úřadů, a přislíbilo dvakrát více financí na tento účel než v loňském roce.

O jaké příspěvky můžete žádat?

- ◆ Asanace jehličnatého dříví pomocí insekticidní sítě nebo netkané textilie, pomocí insekticidního postřiku nebo strojním odkorněním - nový příspěvek
- ◆ Soustředování dříví v lese lanovkou, koněm, železným koněm nebo vyvážecím strojem
- ◆ Štěpkování nebo drčení klestu
- ◆ Přirozená obnova lesních porostů
- ◆ Umělá obnova sítí, umělá obnova sadbou první
- ◆ Zajištění lesních porostů
- ◆ Výchova lesních porostů – prořezávky, probírky

- ◆ Přeměna porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou nebo rekonstrukce porostů po škodách – **nový příspěvek**

Jak žádost podat?

- ◆ Žádosti se podávají krajskému úřadu, v němž se nachází váš les.

Les napadený kůrovcem, ilustr. foto

- ◆ Žádosti se podávají elektronicky.
- ◆ Podmínkou získání příspěvku je doručení ohlášení žadatele o finanční příspěvek na krajský úřad před zahájením prací v rámci plnění předmětu finančního příspěvku

Kde zjistit podrobnosti ohledně dotačních titulů a návod, jak příspěvek získat?

- ◆ Na webové stránce Ministerstva zemědělství www.mze.cz, rozcestník eAgri – Lesy, záložka Dotace v lesním hospodářství a myslivosti, odkaz Finanční příspěvky na hospodaření v lesích
  - ◆ Na krajském úřadě, odbor životního prostředí (Lesy)
  - ◆ U svého odborného lesního hospodáře
- Finanční příspěvky na hospodaření v lesích sice nemohou vlastníkům lesů kompenzovat ztrátu způsobenou v důsledku sucha a kůrovcové kalamity, ale každopádně jsou pro ně přínosem. **Využívejte proto jejich možností v maximální míře!**
- Výzvu vydalo Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR (zkr. SVOL) www.svol.cz, 4. 3. 2019.
- Upozorněte na možnosti čerpání financí svou rodinu, přátele, spoluobčany (například prostřednictvím obecního rozhlasu, vývěsky, www stránek, sociálních sítí apod.)

Čtvrtého května se jako každý rok sejdou zástupci měst turistického regionu Toulava na festivalu Toulava FEST. Ten si klade za cíl stmelit všechny oblasti turistické destinace Toulava, která se rozkládá na Tábořsku, Bechyňsku, Milevsku, Soběslavsku, Jistebicku, Sedlecko-Prčicku, Mladovožicku a Sedlčansku. Tentokrát se pořadatelem stává město Tábor, které Toulava FEST spojí s tradičním Otevřením turistické sezóny.

Na 3. ročníku akce se budou prezentovat místní výrobci na tradičním trhu na Žižkově náměstí, představí se i místní umělci a dočkáme se rovněž pozvánek do jednotlivých koutů Toulavy. Nebude chybět ani cyklovýlet a pěší putování pro děti.

Návštěvníci se v Táboře mohou těšit na pestrou paletu pohodové zábavy. Vystoupí například kapela FLYING PARTIES s písničkami pro děti, dále swingový bigband ZATRESTBAND pod vedením dirigenta Petra Piší, od kterého nelze očekávat pouze swing, bude tu i oblíbená jihočeská dechová kapela KERAMIČKA pod taktovkou kapelníka Petra Koláře a představí se také orchestr ZUŠ Tábor SVIŠTIVORCHESTRÍŠTI pod vedením Jakuba Valeše. Závěr bude patřit elitní kapele OSKAR PETR BAND kolem hitmaka Oskara Petra, která je zaměřená na nejstarší období Marsyas.

Vše na Žižkově náměstí doplní trh místních výrobků certifikovaných značkou Toulava - regi-

Toulava FEST bude v roce 2019 „za rohem“. Hostitelem bude Tábor

onální produkt, točit se tu bude místní pivo a připraven bude i program pro děti. Celým programem provede toulavský Krajánek, který spolu se zástupci dalších měst a oblastí Toulavy představí, co vše je

letos v turistické oblasti Toulava k vidění, kam se zajet podívat a nabídné tipy pro místní i přespolní návštěvníky.

Jan Sochor, oblastní manažer Toulavy

Dětský karneval v Mezně

Sobotní odpoledne 16. 3. se v Mezně konal tradiční dětský karneval, kterého se zúčastnilo 78 dětí v nejrozličnějších maskách. Akci pořádal Mezeňák, z.s., za podpory některých sponzorů a řady ochotných dobrovolníků. Všem patří velký dík.

Děti zhlédly akrobatické vystoupení, účastnily se řady her a soutěží s pohádkovou tematikou, zahrály si i klasickou oblíbenou „židličkovanou“, nebo se naučily jednoduchou taneční sestavu. Domů odcházely spokojené, s úsměvem na tváři a plným balíčkem ovoce a sladkostí. Těšíme se na příští rok, kdy bude jubilejní dvacátý ročník.

Jana Dvořáková, foto Iva Vančurová

V domově seniorů proběhla oslava životního jubilea

Dne 10. března oslavila klientka Domova pro seniory GERIMED Prčice, paní Julie Krivská, krásné životní jubileum – **100 let**. Poprát jí přišla nejen rodina, ale i personál domova, zástupci klientů, pracovníci České správy sociálního zabezpečení i zástupci obce Kosova Hora, odkud oslavenkyně pochází.

Ještě jednou paní Krivské přejeme především hodně zdravíčka, životní pohody a úsměvů, které tak ráda rozdává.

Zaměstnanci Domova pro seniory v Prčici

Přání všeho dobrého paní Krivské k významnému životnímu výročí přidává i Náš domov.

Zlatý Ámos učí i na sedlecko-prčické škole

dokončení ze str. 1

Paní učitelka by tímto způsobem chtěla poděkovat nejen všem svým úžasným žákům za nominaci, ale také všem jejich rodičům a přátelům, kteří žákům v jejich volném čase pomáhali s tak ohromnou a důkladnou přípravou na soutěž.

Anketu o nejoblíbenějšího učitele České republiky vyhlašuje a organizuje nevládní a nezávislé občanské sdružení Klub Domino, Dětská tisková agentura. Jejím posláním je především populari-

zace pedagogů, kteří podle hodnocení dětí, žáků a studentů významně přispívají k utváření kvalitního vztahu mezi žáky a učiteli (vychovateli), dětmi a jejich vedoucími. První ročník ankety Zlatý Ámos byl vyhlášen ve školním roce 1993/1994, historicky prvním pedagogem, kterého žáci zvolili Zlatým Ámosem a který si vyzkoušel, jak se nosí koruna „krále českých učitelů“ se stal Petr Martinek, profesor obchodní akademie ve Vlašimi.

ZŠ a MŠ Sedlec-Prčice

Na Pražském hradě s prezidentem Zemanem

„Když vyhlásili mé jméno, 10 vteřin jsem jen nevěřícně seděla,“ říká čerstvá držitelka ocenění Zlatý Ámos Veronika Hájková

Je dobře, když zástupci jednotlivých oborů lidské činnosti mezi sebou pravidelně vybírají a oceňují ty, kteří svou profesi dělají dobře, svědomitě, přinášejí nové tvůrčí myšlenky, pracují na sobě a posouvají sebe i společnost dál. V případě pedagogů je situace o to složitější, že navrhujícími a hodnotícími jsou ponejprv děti. Vždyť kdo by měl znát svého učitele nebo vychovatele více, než právě jeho svěřenci? A tak vznikla anketa Zlatý Ámos, anketa, která každý rok vybírá ty nejlepší a nejoblíbenější pedagogy.

Dětské oko a mysl je daleko přísnější, objektivnější, nezná faleš a klam. Obstát před dětmi je proto už polovinou úspěchu. Být ale zvolen nejoblíbenějším učitelem, to vyžaduje především velkou pokoru, úctu a lásku ke svému povolání. Co všechno Veronice Hájkové nominace do ankety přinesla, jak ji přijala a jaké byly její pocity, to už nám poví sama.

Co jste si pomyslela, když vám vaši žáci oznámili, že vás chtějí přihlásit do ankety?

Protože jsem moje žáky znala velmi dobře, tak jsem věděla, že to myslí opravdu vážně. Posadila jsem se na židli a popravdě jsem dojetím uronila pár slz.

Musely vás děti dlouho přemlouvat, nebo jste s nimi do toho šla hned a ráda?

Já jsem své žáky celé tři roky učila, že pokud chtějí v životě opravdu něco dokázat, tak si zatím musí jít a pilně na tom pracovat. A když jsem viděla, co vše už pro moji nominaci připravili, tak nejen že nešlo říct ne, ale zároveň jsem se těšila, že nás všechny soutěží někdo posune a že si to společně pořádně užijeme.

Jakou taktiku boje jste zvolili, čím jste porotu přesvědčili, že patříte mezi nejlepší české učitele?

V tomto jsem to měla velmi jednoduché. Moji žáci vše vymysleli, s pomocí rodičů a známých perfektně připravili. Já jsem si odjela na lyžařský kurz se sedmáky a přijela jsem k hotovým nápadům. Společně jsme potom vše jen doladili a natrénovali způsob prezentace všech nápadů. Užili jsme si přitom spousty legrace, a když už nám docházely síly, tak jsme je byli nabrat v naší cukrárně a trénovalo se dál. Jsem moc ráda, že jsem nechala žákům volnou ruku, protože si myslím, že nikdo jiný, než oni sami, by moji osobnost učitelky nemohl lépe popsat.

Můžete nám ve stručnosti popsat, jak tedy příprava probíhala a jakým způsobem pak probíhala samotná soutěž?

Žáci měli za úkol nasbírat minimálně 100 podpisů ze školy, kterými žáci potvrzovali, že jsem jejich nejoblíbenější paní učitelka. Dále měli za úkol sestavit charakteristiku mé osobnosti a popsat nějaký

náš nezapomenutelný společný zážitek. Na základě této nominace jsme potom byli pozváni do Senátu Parlamentu ČR, kde žáci představovali připravené scénky, recitovali o mě krásnou básničku a diskutovali s porotou nad tím, proč bych se právě já měla stát Zlatou Ámoskou. Porota nás rovnou poslala do semifinále, které se konalo v zrcadlových sálech ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Na semifinále pro mě žáci připravili tři věci, které z jejich pohledu nejvíce charakterizovaly náš vztah, a já je poté prezentovala před porotou.

Setkala jste se s dalšími skvělými pedagogy napříč celé republiky. Měli jste možnost spolu hovořit a porovnávat své zkušenosti?

Ano, tato setkání pro mě osobně byla velmi inspirativní. Dozvěděla jsem se nejen spoustu nových a zajímavých informací, ale také jsem získala velmi dobrou zpětnou vazbu na mou práci a utvrdila jsem se v tom, že při učení žáků jdu správným směrem.

Jistě nezapomenutelným okamžikem bylo, když jste se dozvěděli, že jste zařazeni mezi 15 semifinalistů. Co to pro vás znamenalo?

To máte pravdu, to byl opravdu nezapomenutelný okamžik. Když vyhlásili mé jméno, tak jsem asi 10 vteřin jen nevěřícně seděla, než mi došlo, že Veronika Hájková jsem přece já. Co všechno to pro mě znamená, jsem si začala uvědomovat, až když se rozhoupal celý kolotoč gratulací, rozhovorů

dokončení na str. 6

do rádia, do novin a především audience u pana prezidenta na Pražském hradě.

Jaký největší zážitek si z ankety odnášíte?

Myslím si, že já i moji žáci jsme si užívali naplno všechny momenty spojené se soutěží. Nicméně asi největším zážitkem pro mě osobně byla odměna v podobě audience u pana prezidenta. Celý den byl perfektně zorganizovaný, od oficiálního přijetí, následného rautu a brífinku, až po diskuzi s panem prezidentem a prohlídku reprezentačních prostor Hradu. Nesmírně si vážím toho, že jsem díky svým skvělým žákům mohla takto reprezentovat naši školu a za tento zážitek jim ještě jednou děkuji.

Red., foto poskytla Veronika Hájková

Společné foto na Pražském hradě při audienci u prezidenta republiky

Fotografie s příběhem

Dokumentaristé tomu říkají časosběrný materiál. Autorka fotografií Natalie Peterková své záběry pojmenovala ale mnohem poetičtěji – „Zahrádka v letním a zimním hávu“. Škoda jen, že je Náš domov černobílý a vy tak nevidíte tu záplavu barev na prvním letním snímku!

Možná, že i vás Natalie Peterková inspirovala k pořizování podobně laděných snímků, například vaší ulice, domu, náměstí, výhledu z okna... A kdo ví, třeba jste s tím už sami dávno začali. Pokud také vlastníte zajímavé fotografie, které dokumentují, jak jde čas, neváhejte a podělte se o ně s námi. Vždyť fotografie má tu jedinečnou moc, že dokáže zachytit prchavý okamžik na věky. A Náš domov tyto prchavé okamžiky rád zprostředkuje i ostatním čtenářům.

red.

Z HISTORIE

Jak vypadal Sedlec na přelomu 19. a 20. století

Emeritní učitel a regionální historik Miroslav Fiala napsal pro Náš domov, sborníky Český Merán i další tiskoviny už celou řadu článků vracejících se do hluboké i zcela nedávné historie našeho kraje. Je také autorem většiny hesel k významným historickým výročím zveřejněných v kalendáři města. Právě při tvorbě těchto hesel

se u některých výročí rozepsal trochu obsírněji a vznikly tak ucelené články, které jsme museli výrazně zkrátit. Byla by ale škoda vás o tyto informace ochudit. Proto budeme v průběhu roku kompletní texty Miroslava Fialy zařazovat v Našem domově v rámci rubriky Z historie města a kraje.

jedna modistka, jedna pletařka, dva sedláři, dva holiči, tři pekaři, pět řezníků a hostinských, tři hostinští a čtyři výčepy lihovin. Dále zde byl výrobce cementového zboží, klempíř, hodinář, bednář, čtyři truhláři, kolář, malíř pokojů, natěrač, sklenář, zámečník, kominík, pokrývač, výrobce podělávek, dva kováři, dva mlynáři, pila a výroba zátek. Na přelomu století zmizeli voskář, perníkář, pozlacovač, barvíř, tkadlec, mydlář, koželuh a kožešník.

V Sedlci bylo také šest obchodů se smíšeným zbožím, tři krupařství, hokynář, prodejna potravin, dva kramáři, pět obchodů střížným zbožím, obchod školními potřebami, prodejna hospodářských strojů, prodejna uzenin, tři obchody ovocem, drogistka, tři dílny na zpracování kůže a peří, obchod s pleteným zbožím a tři trafiky. Hospodářské družstvo prodávalo obilí a stroje. Působili tu dva lékaři, lékárník, zvěrolékař, zubní technik a dvě porodní asistentky. Svou kancelář tu měl i notář. Zajištěna byla osobní autodoprava i nákladní, tři

Sedlecké náměstí v roce 1919

V roce 1899 bylo v Sedlci jedenáct hostinců, ve kterých se čepovalo pivo a fungovaly i jako společenská střediska. Dále tu byla jedna vinárna, kořalka se ale podávala především v židovských obchodech. A byly s tím problémy. Např.: „27. srpna 1899 podal obecní úřad ostrý přípis M. Kleinovi a Porgesovi,

protože v jejich výčpech se lidé často opíjejí a výtržností činí,“ píše zdejší kronikář. Dokonce okresní hejtmánství omezilo prodejní dobu a nařídilo, že výčep lihovin musí zavřít v sobotu v 17 hodin a v neděli už v poledne.

V roce 1929 byli v Sedlci evidováni tito řemeslníci: sedm krejčích, šest obuvníků, dva kloboučníci,

Sedlecké náměstí na přelomu 19. a 20. století

dokončení ze str. 6

živnostníci provozovali povoznictví. Uživila se ale i dvě zahradnictví a školkařské legionářské družstvo.

Během pěti let přibýlo pět autodrožek, knihař, dva fotografové, strojnictví, obchod s elektropotřebami, cukrářství, pohřební ústav, stavitelství Karban a obchod družka (1934). A když přišel Baťa, čtyři obuvníci ubyli. Snad žádné řemeslo nechybělo.

Dále v Sedlci sídlily nejrůznější úřady. Na okresním soudu pracovali přednostka soudu, listovní, oficiál, oficiant, dozorce vězňů, soudní zřízenec

a funkcionář státního návladního. Na poště měli poštmistra, manipulantku, jednoho listonoše domáciho, tři přespolní a jednoho autobusového. Důchodkovou kontrolu vedl správce, který měl k ruce jednoho revidenta. Při okresním úřadu byl cestmistr a ústav pro zaopatřování práce. Také zde měly pobočky dva peněžní ústavy, oba si vybudovaly nová sídla. Okresní hospodářská záložna (dnes spořitelna) a naproti Občanská záložna (dnes pošta).

Už od r. 1855 byla zřízena v Sedlci četnická stanice. Nejprve byla kasárna umístěna v Milevské ul. č. 41, po 20 letech se přestěhovala na náměstí č.

7 a od r. 1890 sídlila v č. 137 na kraji Sedlčanské ulice. Kromě velitele tu sloužilo 6 četníků.

Školu tvořila měšťanka a obecná škola. Učil tu ředitel, 11 učitelů a dvě industriální učitelky. Budovu a sad spravoval školník. Na obci pracoval tajemník a místní strážník. Ponocný byl r. 1928 propuštěn ze služby pro časté opilství. Okresní pohodný měl mrchoviště na Pohodnici u Přestavlk.

V sedleckém katastru bylo evidováno 326 ha zemědělské půdy. Hospodařilo na ní 73 zemědělců, 11 rolníků mělo jen kousek půdy do půl ha, zato největší statkář vlastnil přes 30 ha.

OKÉNKO DO PŘÍRODY

Duben na zahradě

Dubnové počasí je velmi nestálé, prostě aprílové. Dlouhodobá průměrná teplota je v nadmořské výšce 400 m již 7° C, ta s každými 100 metry klesá o 0,7° C, a tak v 600 m je jen asi 5,5° C. Většina rostlin vstupuje do vegetace od kořenů po pupeny, také mikroorganismy v půdě začínají být aktivní. Teplota půdy se již zvyšuje ve všech vrstvách, na povrchu se od počátku do konce měsíce zvýší z 8,5° C na 14° C, v hloubce 20 cm ze 7° C na 11° C, v 60 cm z 6,5° C na 9° C a v hloubce 100 cm z 5,5° C na 8° C. Slunce je nad obzorem o 1,5 hodiny déle, tedy 14,5 hodin a tvoří asi 9 % celoročního úhrnu.

Strupovitost jabloní a hrušní - u odrůd náchylných k tomuto onemocnění začnete s postřiky již před kvetením, protože v tomto období se začínají uvolňovat z opadaných napadených listů z minulé sezony spory - původci onemocnění. První dva postřiky provedeme ještě před květem, další bezprostředně po odkvětu stromů. Za deštivého počasí pokračujeme v ošetřování až do června v deseti až čtrnáctidenních intervalech. Pokud jsou hrušně vysazeny v oblastech se silnějším výskytem rzi hrušňové, měli bychom dávat přednost přípravkům Luna, Dithane, Novozir nebo Polyram, které jsou účinné i proti rzím.

Klasické přípravky proti strupovitosti: Luna, Delan 700 WDG, Dithane M 45, Chorus 75 WG, Merpan 80 WDG, Mythos 30 SC, Syllit 65, Zato 50 WG. Lépe než často používat k ochraně tyto chemické přípravky, je pěstovat odolné odrůdy proti strupovitosti. K odolným odrůdám jabloní patří např. Angold, Blaník, Bláhovo oranžové, Selena, Goldstar, Petra, Tábor, Topaz, Vltava a pod. Z hrušní patří k odolnějším Alice, Clappova, Milada, Konference, Manon, Monika, Amfora, Blanka, Bohemica, Nela, Jana, Dita, Dicolor.

V posledních letech se do praxe postupně zavádějí biologické přípravky na ochranu rostlin od firmy Biocont laboratory Brno. Jeden z nejvýznamnějších přípravků proti houbovým chorobám jaderovin je přípravek Alginure. Hlavní uplatnění je proti strupovitosti, ke zvýšení jeho účinnosti se může použít v kombinaci s mědnatým přípravkem Kocide (Alginure 0,8 až 1 % a Kocide 0,2 %). Alginure také působí proti padli, černím, hnilobám a skládkovým chorobám, dále se doporučují přípravky VitiSan, MycoSin a Polisenio.

Pilátky švestková a jablečná způsobují takzvanou ranou červivost malých plůdků. Za rok mají jen jednu generaci. Škůdce přezimuje ve stádiu larev v půdě. Dospělé pilátky nalétají na kvetoucí stromy a samičky kladou vajíčka do kalichů odkvétajících květů. Chemický zásah je proto potřeba provést již při dokvétání stromů, ale nejpozději těsně po odkvětu. Chemickou ochranu můžete

podpořit i bílými lepovými destičkami. Přibližně deset dnů před předpokládaným začátkem kvetení byste je měli rozvěsit do korun stromů, kde poslouží nejen ke sledování náletu dospělců, ale i na přímý odchyt samiček pilatek. Přípravky k ochraně proti pilátkám: Calypso 480 SC, Mospylan 20 SP.

Nedávno byl k bioochraně jabloní proti pilatce jablečné povolen odvar z quassiového dřeva. Doporučená dávka na 1 ar je odvar ze 40 gramů quassiového dřeva, dodavatel Biocont laboratory Brno.

V posledních letech se u slivoní objevuje jako nejzávažnější onemocnění puchrovitost švestek způsobená houbou Taphrina pruni. Houba totiž přezimuje jako mycelium v mezibuněčných prostorech pletiv letorostů. Na jaře prorůstá do květních pupenů a základů semeníků. Pleva pak nadměrně bují, pecka se nevyvíjí, nebo zasychá. Deformovaný plod nazývaný puchr se zvětšuje až na několik centimetrů. Zpočátku je zelený, později hnědý, na povrchu pokrytý bělavým povlakem askospor. Napadené letorosty se kroucí, zduřují, žloutnou a červenají. Pro výskyt choroby jsou příznivé polohy s vysokou vzdušnou vlhkostí. Více trpí stromy zanedbané, s hustou korunou. Výskyt podporuje i pozdní nástup jara a dlouhá doba kvetení. Choroba se projevuje v době nalévání pupenů, případně rašení, až do konce kvetení. Preventivně stříkáme přípravkem Kocide, Champion nebo Kuprikol.

Réva vinná potřebuje k nástupu do vegetace teplotu kolem 10° C, kdy začíná proudit míza zpočátku tvořená jen vodou, později obohacená o sušinu. Tato doba je nejvhodnější k vyvazování tažňů, protože je možné je ohýbat bez nebezpečí zlomení. Tažně se ohýbají do oblouků, aby vyrůstající výhony rostly stejně intenzivně. Kromě tažňů je často potřebné vyměnit i úvazky u kmenů, aby se do starého dřeva nezařezávaly. Pokud se uvažují loňské letorosty pro tvorbu nových kmenů, je potřebné je uvázat na několika místech, aby se pod tíhou narůstajících výhonů nezlomily.

Pilatka drobná patří mezi nejnápadnější škůdce růží, protože způsobuje podélné stáčení listů do tvaru trubiček. Listy se svinují až po naklazení vajíček pod pokožku spodní vrstvy listů. Larvy škůdce se vyvíjí ve vzniklých trubičkách. Za rok má pilatka jednu generaci. Ochrana spočívá ve dvou postřicích rostlin, a to na začátku rojení dospělců a potom za dva týdny. První postřik se v nejteplejších oblastech provádí již ve druhé polovině dubna. K chemické ochraně můžeme použít přípravky: Actellic 50 EC, Diazol 50 EW, Karate Zeon 5 CS.

Před výsevem semen zeleniny nebo výsadbou zapravíme do půdy podle potřeby minerální hnojiva, kompost nebo granulované organické hnojivo. Minerální hnojiva zapravujeme do půdy s dostatečným předstihem alespoň tři týdnů, jinak mohou nastat problémy se vzházením některé zeleniny. Příliš suchý pozemek předem dostatečně zavlažíme, po oschnutí urovňame a naznačíme si řádky, do kterých budeme zeleninu vysévat či vysazovat. Na venkovních stanovištích pokračujeme ve výsevech ředkvičky, hrášku, ředkve a mrkve, začínáme vysévat i červenou řepu salátovou. Vysazujeme také ranou košťálovou zeleninu, salát hlávkový, ledový a rané brambory.

Bylinky předpěstujeme v krytých prostorách nebo je sejeme přímo na venkovní stanoviště. Ve druhé polovině měsíce vyséváme zimní odrůdy póru.

Často se setkávám s tím, že zahrádkáři používají k ochraně porostů nekvalitní postřikovače, které vytvářejí hrubé kapky. Tím dochází ke špatnému pokrytí rostlin, k velké spotřebě postřikové kapaliny a nadměrně se zatěžuje i životní prostředí. Dle vlastních zkušeností doporučuji postřikovače společnosti akp, které postřikovou kapalinu dokonale rozmílí, pokryjí velmi dobře ošetřované porosty a spotřeba postřikové kapaliny je podstatně menší. Bližší informace o těchto postřikovačích naleznete na: www.akp.cz.

Text: Petr Kumšta, Votice. Foto: ilustr foto

Velikonoční hodování

Díl druhý – Velký týden a hody

Velikonoce jsou především oslavou jara, nového života, naděje a víry. Jsou ale také svátkem plným symboliky, která se odráží nejen ve zvycích, obřadech a lidové slovesnosti, ale v neposlední řadě i v tradiční kuchyni. A protože se, málo naplat, české Velikonoce bez bochánku, beránku, obarvených vajec, nádivky a dalších pochoutek jednoduše neobejdou, pojďme se podívat, jak se tyto svátky odrážely v tradiční české gastronomii a které velikonoční pokrmy už dnes téměř neznáme.

Pašijový týden

Ze všech svátků mají Velikonoce nejdelší přípravné období, které trvá 40 dní a provází ho půst (psali jsme v březnovém vydání Našeho domova). To pak vrcholí takzvaným Pašijovým, Velkým nebo také Svátým týdnem. Pašijový týden vděčí za své pojmenování pašijím – biblickým vyprávěním o utrpení Krista (odvozeno z latinského passio - utrpení) sepsaným Ježíšovými učedníky. Pašijový týden začíná Květnou nedělí a končí nedělní slavností Vzkříšení. Každý z těchto dnů má svůj specifický název a jsou s ním spjaté i rozličné (nejen křesťanské) tradice.

Velký týden je protknut střídmostí, vrcholícím půstem, klidem, meditací a rozjímáním. Ačkoliv s tím klidem a meditací to naši předkové leckdy taky moc nepřeháněli, a vlastně ani s tím půstem, ostatně posuďte sami.

Modré pondělí

Předvelikonoční týden začíná modrým pondělím. Přívlastek „modré“ je doslovný překlad německého „blau“, které kromě modré barvy nese také význam „podnapilý“, „neschopný práce“. Modré pondělí si zkrátka udělá každý, kdo v pondělí nepříjde do práce, většinou v důsledku nedělní opilosti.

Lenoch, autor Vavřínek Leander Rvačovský ze Rvačova (1525 - cca 1590)

Jedno z úsměvných vysvětlení názvu praví, že se mladí tovaryši při pijatice občas poprali tak, až byli od modřin celí modří, viz krátká říkanka z tehdejších Humoristických listů:

*Že se říká „modré“ pondělí,
jaká toho as je příčina?
Inu, při pitkách se udělí
velmi snadno náhák modřina.*

Na modré (někde ale také „žluté“ pondělí) začínaly dětem a studentům jarní prázdniny, takzvané vakace. A co znamená modré pondělí pro hospodyně? Že se hned po Květné neděli začíná v domácnostech s velkým úklidem. Všude se zametá, opravuje, bílí. Do Velikonoc musí být celý dům i zahrádka jako z obrázku. Připravují si také nové šaty, to aby na Velikonoční pondělí beránek žádnou nepokakal.

Šedivé úterý

Po modrém pondělí následuje šedivé úterý. Nevelselá barva v názvu patrně odkazovala na utrpení, kterým musel projít Ježíš před svou popravou.

Šedivé úterý bylo věnováno praní prádla a úklidu

I v tento den se uklízelo, především se vymetaly pavučiny a pralo se.

Že postní strava nemusela být zákonitě nudná, a to ani na šedivé úterý, ba dokonce ani v klášteře, dokládá Klášterní kuchařka aneb Oroduj za nás domácí kuchař, kterou sepsal roku 1953 Angelus František Jerábek, kuchař kláštera minoritů v Českém Krumlově. Určitě i vy byste si podle jeho rady dali „rybí polévku znamenitou“, „postní rači polévku minoritskou“, „boží milosti – křehotinky“, „bramborový minoritský salát“ či „pomerančový křen“. Pokud bychom ale chtěli ochutnat opravdu tradiční postní pokrmy, pak bychom museli zapátrat v kuchařkách našich prababiček. Tam byste nejspíš našli recept například na „kočičí tanec“, „šumajstra“ nebo nám už dobře známou „pučálku“.

Škaredá středa

A máme tu Škaredou nebo také Sazometnou či Smetnou středu, která je prvním křesťany uznávaným

Na Škaredou středu Jidáš zradil Ježíše

ným svátkem tohoto týdne. Už z názvu je patrné, čemu byl tento den věnován. Ano, vymetání kamen a komínů, protože se tím prý vyháněly zlé síly z domu. Pojmenování Škaredá nese pak proto, že Jidáš Iškariotský se v ten den na Ježíše škaredil (žaloval). Svého skutku, kterým zradil Krista za třicet stříbrných, ale následně velmi litoval a raději spáchal sebevraždu oběšením. Tuto událost si připomínali naši předkové pečením typického postního pečiva ve tvaru písmene J.

Jidáše (jidášky) – tradiční postní pečivo

Věřilo se, že škaredé by mělo být ten den také vše, co hospodyně překládá na stůl. A tak vznikly trhance, tedy jakési lívance či bramborové placky, které hospodyně úmyslně na talíři natrhaly.

Zelený čtvrtek

Zelený čtvrtek je den poslední večeře Páně a zvony „odlétají do Říma“. V ten den bylo zvykem si po ránu omýt obličej studenou ranní rosou a pak sníst něco zeleného, aby se člověku vyhnuly nemoci obloukem. Obyčejně se vařila zelená polévka, k jejíž přípravě hospodyně použila první jarní byliny – libeček, popenec, řebríček, jitrocel, medvědí česnek, ale také fialkové a jahodníkové listy. Nasbírané bylinky

Zelená polévka plná jarních bylinek

se nejdříve omyly a nejedno nasekaly. Potom se z mouky a másla připravila světlá jíška, přidaly se bylinky a trochu osmažily. Vše se zalilo vodou, polévka se osolila a chvíli vařila. Podávala se necezená se zašlehanými žloutky.

Na Zelený čtvrtek a Velký pátek se peklo tradiční pečivo v podobě zauzlovaného provazu – jidáše. Kdo toto kynuté pečivo potřešen medem snědl, měl být zdravý. Mezi se totiž přisuzovaly ochranné vlastnosti. Věřilo se rovněž, že kdo toho dne posnídal chléb s medem, byl chráněn před uškutnutím hadů, sršní, vos i lidskou zradou.

Ve středověku se držel velmi hezký zvyk podělit o Zeleném čtvrtku ty nejchudší sladkou hrachovou kaší. Ta se mastila lněným olejem, později povolila církev k omaštění másla.

Z přílohy Pražského Deníku ze dne 25. března roku 1877 se dozvídáme o další oblíbené součásti postního jídelníčku na Zelený čtvrtek: „Nechceme probírat církevní význam tohoto dne,

Velikonoční speciál – zelené pivo

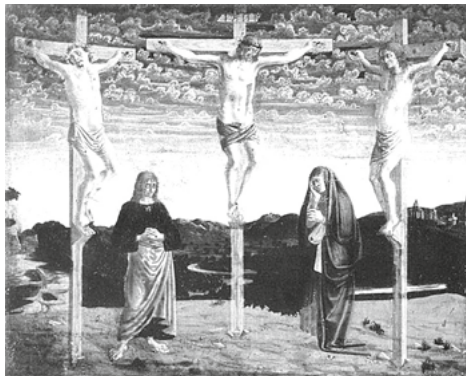
prejeme toliko, aby symboly všeobšíhlé lásky ku člověčenstvu, jakým je „večeře Páně“ v tento den udílená, také skutečně vnikly v duši i mysl všech. Vždyť jest to nejkrásnější den v roce, velký den „jídášků“ a může-li si kdo stěžovat, jsou to dozajisté ubohé žáby, které se v obyčejné roky v dobu tu již probudily ze svého zimního spánku a pod večer odbývají zkoušky ku svým letním koncertům, kterémuž uměleckému povolání je odjímá všepožírající člověk, aby si z jejich křehkých stehýnek připravil první jarní pochoutku. Církev, která alespoň v postní den chrání obyvatele suché země a vzduchu před hltavostí lidskou, ubohé bydlitele vod ponechává bez ochrany, ba přímo k jejich vraždění pobízí, zapovídajíc mimo ně v den postní jinou živočišnou stravu.“ Jak vidno, vedle ryb církev v době postní povolovala i konzumaci žab.

Úplně novou tradici před pár lety založily některé naše pivovary, které právě na Zelený čtvrtek vydávají limitovanou edici velikonočních piv – samozřejmě v barvě zelené.

Velký pátek

Je tu Velký pátek, který je připomínkou smrti Ježíše Krista, a proto je prožíván ve znamení smutku, ticha a rozjímání. Velký Pátek je také dnem vrcholného půstu, a to od jídla i povinností. Podle starých pověr měly v tento den velkou moc čarodějnice a zlé síly. Hospodyně si proto pořizovaly na jarmarku nový hrnek, se kterým zašly do kostela pro svěcenou vodu a po západu slunce vykropily celý dům. Ta měla zahnat všechny zloduchy a nepřející duše hodné daleko od domu, vyhnat měla i nečekané hosty, hmyz a myši.

Prísny půst se na Velký pátek omezoval jen na jedno jídlo denně oprostěné od masa výjma ryb a koryšů a samozřejmě alkoholu. Ještě na počátku 20. století se v některých místech naší republiky zhašely všechny ohně, nevařilo se a v domácnostech se jedlo velikonoční pečivo zvané baba (bába) s rozinkami, které se zapíjelo tmavou kávou. Na Kladensku se jedla čočka, protože ta měla přinést do stavení peníze. Jinde se podávala hrachová polévka či okrop s chlebem nebo suchými plackami a pak přišly na stůl jídáše.

Velký pátek – den Ježíšova ukřižování

Zcela speciálním pokrmem ale byla polévka zvaná „ušelo“, které byly přisuzovány i ochranné schopnosti proti pomluvám a černé magii vůbec. Lidé si tuto polévku připravovali již od pradávna v rámci rituálních slavností spojených s příchodem jara. Tajemný název „ušelo“ pochází ze slova „uštknout“, což v překladu do soudobé češtiny znamená uřknout nebo uhranout. Tomu, kdo ušlo snědl, mělo přinést životní sílu, zdraví a ochranu před úrazy. Zpravidla se tato polévka vařila a jedla tři dny. Na různých místech se přitom připravovala z odlišných surovin a pod různými názvy. Nejprve se na Velký pátek jedla jako nemasťná polévka z kysaného zelí s vločkami či krupkami, základem přitom měl být česnek třený se solí a medem. Poté se do polévky přidávala opečená cibulka, kořenová zelenina, mladé kopřivy a další bylinky. V třetím kroku byla polévka obohacena o smetanu, tvaroh, vejce, případně uzené maso či klobásu. Aby tato hustá a v posledním kroku i hodně vydatná polévka, která tak trochu připomíná pohádkové vaření pejska a kočičky, neztratila svou magickou moc, při míchání bylo potřeba přísně dodržovat kroužení vařečky po směru hodinových ručiček.

Na Bílou sobotu dívky a ženy malují vajíčka

Bílá sobota

Ticho a rozjímání Velkého pátku vystřídá zvonění zvonů, které na Zelený čtvrtek „odletěly do Říma“ a již jsou zpět. Rozezní se i kostelní varhany a zpěv zpěváků a muzikantů na kostelním kůru i v procesích a průvodech Vzkříšení. Tento den přechází od ticha a smutku k radosti a oslavám znovuzkříšení Ježíše Krista, který povstal na sklonku sobotního dne. V katolickém kalendáři je tato noc nocí, nebo také Velká noc spojena se zapalováním ohňů před kostely a začínáním velikonočních svící. Je to rovněž čas, kdy se peče beránek a velikonoční mazanec. Navečer skončí čtyřicetidenní půst. Dívky by již měly uvařit a nazdobit vajíčka, chlapci zase uplést svou pomlázku, aby bylo vše nachystáno na pondělní velikonoční koledu.

Velikonoční neděle – Boží hod velikonoční

„Na Boží hod velikonoční vzala babička k svěcení s sebou do kostela mazanec, víno a vejce. Když to pak domů přinesla, rozkrájelo se svěcené, každý z domácích dostal po kousku a trochu vína. Drůbež a dobytek dostaly zase od obojího jako na Vánoce, aby prý byly domu příchýlné a hojný užitek dávaly.“ Takto popi-

Na Velikonoční neděli se hodovalo

suje Božena Němcová ve svém románu Babička, jak slavili Velikonoce lidé na počátku 19. století.

Hod Boží velikonoční byl velkým svátkem a podle toho také vypadal jídelníček. Stůl byl svátečně prostřený s mnoha slavnostními jídly. Začínalo se masovým vývarem, nesmělo chybět maso – pečené kůzle případně skopové v různých úpravách, jinde byl králík nebo drůbež. Jedlo se také hovězí nebo vepřové maso. Na stůl patřil i sladký beránek, boží milosti, bábovka, buchtý nebo koláče. Všeho bylo dostatek. Po jídle se pilo pivo, víno nebo pálenka.

Jídelníček městský a venkovský se lišil, lišil se i podle krajevých zvyklostí. Víte například, co to byly „šoldry“ nebo též „muřiny“? Říkalo se tak pečivu z kynutého pšeničného těsta plněnému uzeným masem, klobásou či vejcem. Připravovalo se právě na Boží hod velikonoční a o pomlázce jím byli obdarováni koledníci. Oproti tomu „plecák“ nebo také „plecovník“ bylo uzené uvařené plecko zabalené do chlebového těsta.

Velikonoční hodový jídelníček

Beránek

Na nedělní Boží hod velikonoční se tradičně peklo skopové nebo jehněčí. Protože si ale jen málokdo mohl dopřát celého beránka, byl později nahrazován sladkým pečivem stejného tvaru. Beránka jako symbol nevinnosti, čistoty, ale také obětování uctívá řada církví. Uctívaly ho již pohanské středomořské civilizace, bývali pastevci. V židovské tradici beránek představoval Izrael jako Boží stádo, které vede Hospodin. Židé při svém svátku Pesach (předobraz Velikonoc) pojídají obětní jídlo – beránka – jako připomínku svého vysvobození z Egypta. V křesťanství je beránek jedním ze symbolů Ježíše Krista, neboť obrazně on je tím beránkem obětovaným za spásu světa.

Velikonoční beránek

Mazanec (bochánek)

Pohanskou tradici má i pečení mazanců (bochánků) symbolizujících sluneční kotouč. První dochované recepty na mazanec pocházejí z 15. století, ale byly pokračování na str. 10

pokračování ze str. 9

mnohem chudší. Mazanec (podle toho, že se mazal máslem) tak, jak ho známe dnes, tedy sladké pečivo s hrozkami a mandlemi, se peče od 18. století. Hospodyně ho připravovaly už na Bílou sobotu, aby mohl být při slavnosti Vzkříšení spolu s vejci a dalšími potravinami v kostele posvěcen.

Složení těsta, a tím i výsledná chuť, do značné míry záviselo na poměrech v rodině, čím bohatší rodina, tím si mohla dopřát větší a chutnější bochánek. Základem je totiž, jak asi mnohý ví, velké množství tuku, vajec a dalších cenově nákladnějších ingrediencí (vanilka, mandle, hrozinky, bílá pšeničná mouka, cukr). Správný mazanec je do zlatova upečený, lesklý a má kulatý tvar jako slunce. Křesťanský mazanec je pak na vršku naříznutý do kříže, který připomíná Kristovo ukřižování.

Velikonoční mazanec (bochánek) připomíná Slunce

Velikonoční mazanec (recept z knihy Klášterní kuchařka od Angela Františka Jeřábka)

Do mísy dáme 30 dkg másla anebo jiného tuku, 20 dkg cukru, citronovou, pomerančovou kůru, 6 až 8 žloutků, 1 dkg soli, rumu, višňovky, dobře rukama vypracujeme. Ze 4 dkg kvasnic vykynutý kvásek, trochu muškátového květu tlučeného anebo oříšku, vanilku. 1 kg přesáté teplé mouky, očištěné hrozinky. Opařené krájené mandle, krájený citronát. Mléka dle potřeby.

Slabší těsto jako na vánočku rukama dobře vypracuj a nech zkynout. Rozděl buďto 1, anebo více krájej a vyválej v bochánek(ky). Klad na potřený plech. Nech zkynout, potři rozšlehaným vejcem a pěkně peč. Pečený(é) potři cukrovou vodou, posyp cukrem a nechej v troubě 6 až 7 minut, aby ten cukr se dobře na těsto přilepil a nepadal dolů.

Poznámka: Nežli dáme mazanec péci, nožem na vrchu nařízneme kříž.

Vejce

Zřejmě nejoblíbenějším a také nejrozšířenějším pokrmem Velikonoc ale bylo, je a bude vejce. Vejce je symbolem zrození, nového života a životní síly. Křesťané si proto logicky spojili tento symbol s Ježíšem a Velikonocemi. V západním křesťanství se vejce vykládá jako symbol zavřeného hrobu, z něhož vstal Kristus, tedy jako symbol nesmrtelnosti.

Ve východním křesťanství se zase červené vejce vykládá jako krev Krista.

Velikonoční kraslice mají být barevné a veselé. Každá barva symbolizuje něco jiného

Důvodem pojídání vajec o Velikonocích byla zřejmě skutečnost, že v postní době byla zapovězená. Vejce se tak stala základem celé řady tradičních velikonočních pokrmů.

V souvislosti s lidovou tradicí vznikl zvyk vejce malovat. Už ve starověkém Egyptě a Persii se na svátky jara barvila červeně vajíčka (červená jako symbol dělohy). Zdobení skořápek vajec však může sahát až do pravěku. Nejstarší archeology nalezená kraslice je stará 2300 let. Označení „kraslice“ je pak odvozeno právě od červené barvy.

Nádivka

Tradiční jehněčí pečení nahrazovala také takzvaná hlavička, či chcete-li řežábek, nádivka, sekanice nebo velikonoční svítek. Bylo to první masové jídlo

Dobrá nádivka je pýchou každé hospodyně

po přísném půstu a dle tradice se těsto mělo skládat ze tří druhů mas. Název hlavička dostala od vařené telecí hlavy, z níž obrané maso bývalo její součástí. Receptů na velikonoční nádivku je asi tolik, kolik krajových a kulturních odlišností tahle země má. Základem je ale vždy vařené (uzené) maso nebo šunka, tuk, vejce, máčená žemle, krupice či kynuté těsto, koření (nejlépe devatero druhů) a samozřejmě spařené nadrobno nasekané jarní byliny, nejčastěji

mladé kopřivy, popenec, medvědí česnek, libeček, petrželka.

Křen

Také tento silně štiplavý kořen je symbolem Velikonoc, představuje totiž hřebík či hořkost utrpení Krista. Zvyk pojídat křen o Velikonocích se udržuje především v Polsku, Rakousku a Slovinsku, ale setkat se s ním můžeme také u nás.

Anna Boublíková ve své knize Společenské mravy meziválečné Prahy vzpomíná: „Byli jsme s maminkou domluveni, že se po Vzkříšení, a tím i po půstu, sejdem v hospůdce ve staré hradčanské radnici v Loretánské ulici na taliánech s vejmrudou. Loretánská vejmrda, to byl strouhaný křen smíšený nikoliv s jablkem, jak bývalo zvykem, ale červenou

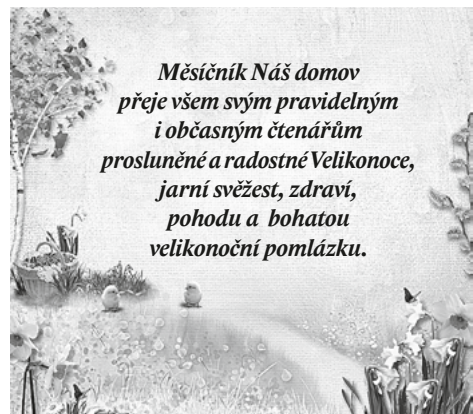

Velikonoce v Praze

řepou. Řeknu vám – pochoutka! Osvěžení dlouhým pobytem na zdravém vzduchu a vyhládlí po těch strídavých obědech jsme těch taliánů spořádali půl tuctu. Tatínek s maminkou je zapíjeli dvanáctkou, báječně vychlazenou ve vynikajících středověkých sklepičích. Chutnala jim náramně a spolu s těmi taliány s vejmrudou byla skutečně lahůdkovou tečkou za našimi vydařenými obchůzkami velikonoční Prahou.“

Připravila Alice Valsova

Zdroje: kalendar.beda.cz, Wikipedie, Kafe.cz, Ceske-tradice.cz, [Blesk pro ženy.cz](http://Blesk-pro-zeny.cz), Novinky.cz, Celostnemedicina.cz, Gurmanka.cz

**Městník Náš domov
přeje všem svým pravidelným
i občasným čtenářům
prosluněné a radostné Velikonoce,
jarní svěžest, zdraví,
pohodu a bohatou
velikonoční pomlázku.**

Z KULTURY

Ze současné české poezie

Zdeněk Volf: Uvnitř

Protože na měsíc duben připadají Velikonoce, nejvýznamnější z křesťanských svátků, pochází i básně na tento měsíc od jednoho ze současných českých básníků, kteří se hlásí ke křesťanské víře.

Zdeněk Volf, narozený roku 1957 a žijící v Brně-Tuřanech, je básník, který ve své osobě i ve své

poezii spojuje několik docela různorodých prvků. Jak na sebe na záložkách svých knih sám prozrazuje, byl sice v mládí pokřtěný, ale dlouhá léta se víc zajímal o makrobiotiku a jógu a ke křesťanské víře se vrátil až teprve po třicítce. Poezie mu byla sice blízká odevždy, zároveň ale nadlouho propadl judu. K tomu se ještě přidává jeho zdánlivě nepřilíh

poetické povolání, které je přesto pro jeho poezii silnou a stálou inspirací, jak to dokládá i zde otiskovaná báseň *Uvnitř*: živil se a živil jako inseminátor krav. A tak se v jeho básních často objevují motivy stáji, krav, spermatu, mrvy, slámy. Jedna jeho sbírka se jmenuje prostě *Stahy*, jiná *A mrvě prsteny*. Navíc ho jeho profese přivedla i k sestavení rozsáhlé antologie na téma „zvíře, chlív, dvůr, pastva, jatky“ s názvem *Chlévská lyrika (aneb zvířata nám odcházejí pokračování na str. 11)*

ze života). Kromě poezie píše recenze do několika literárních časopisů a věnuje se činnosti editorské, k vydání připravil například texty „prokletého básníka“ Oldřicha Ludvy Kozlowského či monografii výtvarníka Ladislava Laštůvky. V roce 2008 mu

vyšla také kniha deníkových záznamů *Srdcář*. Protože básně Zdeňka Wolfa nebývají příliš dlouhé, vybíráme básně dvě, první je ze sbírky *K světu*, druhá ze sbírky *Před modlitbou přiložím*.

TMK, ilustr. foto

Uvnitř

V Tvých ranách
až po ramena

Jako v mrazech
v stáji
když se hřeju v krávě

Prsty
na březosti

Svatební řeč

Martinovi a Dominice

Šaty nevěst jsou přešity z padáků, skrývaných otcí po dopadu.

I o svatebním slibu snad nejvíc kdy řekl generál Pernický, shozený do protektorátu: „K čemu se jako parašutista zavázete, musíte plnit tisíce kilometrů od velitelství.

Dals slib, a podobně jako se poprvé odváží skočit padákem, všemožně se musíš snažit úkol splnit.“

Jen místa dopadu se v manželství pořád mění.

Háta přiveze Velké lásky v malém hotelu

Blíží se květen, a to již většina milovníků divadla ví, že přijede „Háta“. Respektive divadelní společnost Háta Praha, která do našeho města pravidelně jezdí už od roku 2010.

Každý rok Háta přiveze nějakou hodně dobrou situáční komedii od nej přednějších světových autorů tohoto žánru v podání známých pražských herců. Letos jsme vybrali komedii osvědčeného autora Raye Cooneyho **VELKÉ LÁSKY V MALÉM HOTELU**.

Ani člen vlády by si neměl něco začínat s vdacnou sekretářkou. Zvlášť, když je ženatý a ke svým

záletům si vybere hotel, kde je shodou okolností i jeho manželka a čínská obsluha mu moc nerozumí. Očekávat se dá jediné – katastrofa. To se pak hodí spolehlivý tajemník, který dokáže vyrobit alibi, nad nimiž zůstává až rozum stát. A pokud se do toho ještě připlete puritánská poslankyně, podváděný manžel a dalších 11 lidí, kteří jsou ubytováni ve dvou sousedních manželských apartmá hotelu, je jasné, že záhy musí vypuknout hotové peklo. Ve spletitých situacích zapříčiněných hned několika nevěrami, z nichž některé zasahují až do nejvyšších politických kruhů, tak bojují o svůj krk vlastně všichni aktéři. A divák si může být jist, že ho čeká celá plejáda komických situací, povedených výstupů a slovních hříček.

Hrají: Richard Willey – Lukáš Vaculík, jeho žena Pamela Willeyová – Mahulena Bočanová/Olga, „Háta“ Želenská, sekretářka Jean De Vries – Adéla Gondíková/Betka Stanková, její manžel Gene De Vries – Filip Tomsa, ředitel – Marcel Vašínska, puritánská poslankyně Lily Chattertonová – Ivana Andrlová/Veronika Jeníková/Pavla Vojáčková, vynalézavý tajemník George Pigden – Pavel Nečas/Zbyšek Pantůček/Roman Štolpa, číšník – Číňan – Juraj Bernáth/Martin Sobotka, komorná – Špa-

Filip Tomsa a Martin Štolpa

nělka – Sandra Černodrinská/Kristýna Kociánová/Radka Pavlovčinová.

Velké lásky v malém hotelu uvidíte v divadelním sále Základní školy Sedlec-Prčice v sobotu 25. května. Začátek je v 19 hodin. Cena vstupenky je 250 Kč.

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK BUDE ZAHÁJEN NA INFORMAČNÍM CENTRU V PRČICI VE ČTVRTEK 25. DUBNA V 7.30 HODIN. Před tímto datem nelze vstupenky ani rezervovat.

red.

Kalendárium na duben 2019

■ **1. 4. 1939** se zastavilo nemocné srdce 51letého **Antona Semjonoviče Makarenka**, sovětského spisovatele a pedagoga, tvůrce systému kolektivní výchovy. V Poltavě a Charkově organizoval výchovatelské pracovní kolonie pro bezprizorní a provinilou mládež, věřil v možnost přeměny i maximálně zanedbaného člověka. Makarenkův systém fungoval ještě v padesátých a šedesátých letech dvacátého století v SSSR a jemu podřízených státech ve střední Evropě. Makarenko ve svých pracích vycházel z všeobecných norem budování komunismu.

■ **4. 4. 1929** zemřel 84letý **Karl Friedrich Benz**, německý automobilový konstruktér. V roce 1871 založil vlastní závod s materiály pro stavbu strojů a různých zařízení v Mannheimu. Více se však zajímal o motory a tak se pustil do stavby dvoudobého motoru, chtěl tak vylepšit tehdejší konstrukci spalovacího motoru. V nedalekém Stuttgartu na

tomtéž pracoval Gottlieb Daimler (1834-1900). Benz motor vylepšil, dostal na něj patent a začal se zabývat myšlenkou vytvořit prakticky využitelný automobil. Vytvořil tříkolku s drátovými koly poháněnou motorem o výkonu 0,9 k s vodorovně uloženým setrvačником. 29. ledna 1886 Benz dostal patent na tříkolku poháněnou spalovacím motorem. **To byl počátek automobilové historie.** Dle německého patentového úřadu byl Benz prvním konstruktérem, který benzinovým motorem nahradil živá zvířata. V červenci roku 1886 začal prodej Benzových automobilů, mnozí ale pochybovali o spolehlivosti jeho tříkolky. Pomohla mu jeho žena Berta, sama, bez řidiče, se dvěma syny, usedla do tříkolky a podnikla cestu z Mannheimu do 90 km vzdáleného Pforzheimu u Stuttgartu. Byla to v té době nejdelší cesta automobilem a dokázala spolehlivost Benzovy tříkolky. Ještě toho roku 1886 předvedl svůj automobil, ale

už se čtyřmi koly, Gottlieb Daimler, který pak byl tvůrcem prvního nákladního automobilu. Firma Benz & Co v roce 1926 fúzovala s firmou Daimler Motoren Gesellschaft a vznikla firma **Daimler-Benz AG**. Se jménem Benz se motoristé celého světa setkávají dodnes, **automobily Mercedes-Benz** patří mezi světovou špičku. Také pohonná hmota, **benzín**, obsahuje v názvu jméno slavného konstruktéra.

■ **4. 4. 1949** bylo deseti evropskými státy, Kanadou a USA založeno **NATO** – evropsko-americká vojenská aliance, která měla být hrází proti případné rozpínavosti Sovětského Svazu. Před dvaceti lety, pokračování na str. 12

Moudro na tento měsíc:

Jsem něžný, jsem krutý, ale jsem život. Pláčeš? I v slzách je síla. Tak jdi a žij.

John Lennon

Soutěžíme s Naším domovem

Jaro se snad už definitivně ujalo vlády nad zemí a paní Zima po dobře odvedené práci ulehla k zaslouženému spánku. Do kraje se vrátili stěhovaví ptáci a všude kolem to bují, raší, kvete. A co my? Už nás táhnou toulavé boty do přírody? Nu dobře. Dnes se podíváme na jedno bývalé šlechtické sídlo, o kterém, přiznám se, jsem dlouhou dobu neměla ani ponětí, a to žiju jen kousek odtud! Je dobře schované před zraky lidí, cestu sem musíte znát, přesto jeho historie sahá do poloviny 13. století.

V dávných dobách si zde postavil dvorec jeden vladyka (zeman) a dal mu své jméno odvozené od dobrého hostění. Prvním ověřeným majitelem dvoru byl roku 1453 jistý Ondřej a po něm roku 1455 jeho bratr Přech. A není asi žádným překvapením, že zdejší zemané byli ve službách sousedních pánů z Rožmberka. Jejich potomci získali roku 1486 i ves Svatkovice, a tak rodový přídomek rozšířili o jméno Svatkovští. Statek nebyl významný a šel z ruky do ruky. Zpočátku ho vlastnili zemané z okolí, pak ho ke svému majetku připojili významnější šlechtici. Před rokem 1541 se majiteli sídla a přilehlého statku stali páni z Talmberka a od roku 1543 rytíř Jan Kašpar Lovčický z Pohnání, majitel nedaleké tvrze v Lovčicích. Říká se, že zdejší usedlost a sousední lovčickou tvrz spojovala podzemní tajná chodba, jejíž zasypaný vchod se dá najít ve zpuštěném zámeckém parku. Někteří dokonce tvrdí, že chodba směřovala až na Vysoký Chlumec a v jejích útrobách se měly nacházet tři zlaté pruty.

Další z majitelů, Vilím mladší z Říčan, se účastnil českého stavovského povstání na straně stavů. Po jeho potlačení v roce 1620 byl odsouzen ke ztrátě poloviny jmění. Zdejší sídlo od komory české koupil Albrecht z Valdštejna a roku 1623 ho za tutéž sumu, tedy 27 644 zl., postoupil hraběti Sezimovi z Vrtby, tehdejšímu pánu Votic a Vrchotových Janovic. Poté se zde v rychlém sledu střídali různí majitelé, několik generací ho drželi i Malovcové.

Zámek má barokní podobu, kterou získal v 18. století. V tomto období také na původně jednoduché patrové stavbě s mansardovou šindelovou střechou vyrostla charakteristická lucernovitá věžička.

Od roku 1838 byl majitelem hrabě Antonín Bořek Dohalský z Dohalic. Ten již značně zchátralý zámek opravil a rozšířil u něj zámecký park, kterému uvolnilo místo několik chalup přilehlé zaniklé obce. Dalším vlastníkem byl Rus Finkelstein, jehož potomek Samuel statek se zámek roku 1928 prodal za 250 tisíc Kč Zikmundovi Kaufmannovi, židovskému obchodníkovi z Vídně. Ten však emigroval v r. 1938 do USA.

Během druhé světové války byl prostor začleněn do cvičiště zbraní SS a jezdili sem příslušníci gestapa, prý se tu ale skrýval i neznámý pracovník odboje. Po válce byl zámek do 60. let využíván k bydlení, pak už sloužil jen jako hospodářská budova JZD Kosova Hora, v jejímž katastru se nachází. Zámek včetně tehdy ještě krásného zámeckého

parku byl opuštěn a začal chátrat. V 80. letech minulého století byl už zříceninou. Jeho spásou byl prodej do soukromých rukou. Při rozsáhlých opravách se ale nepodařilo zachránit řadu starších prvků stavby, například kapli v průčelí nebo mansardovou střechu. Z původního vybavení se rovněž nic nedochovalo. Zámek i přilehlý hospodářský dvůr jsou jako soukromý majetek veřejnosti nepřístupné, projít okolo ale lze.

Vím, že tentokrát je má hádanka hodně těžká, proto radím, ještě jednou si pozorně přečtěte všechny mé nápovědy. A pokud už víte, kam vedou naše další jarní toulky, pak pište, volejte, emailujte.

Na závěr tu mám ještě správnou odpověď na minulou soutěžní hádanku. Pravdu měli ti, kteří pozna- **Dolní Dobřejov**. Výhercem hrnečku města se stává paní **Anežka Halašová** z Nedrahovic. Srdečně gratuluji. Avšem ostatním soutěžícím přeji pěkné jaro, veselé Velikonoce a příjemné toulání.

Alice Valšová

v březnu 1999, byla do NATO přijata i Česká republika, nyní je v alianci 29 států.

■ **5. 4. 1989** zemřel v 79 letech **Karel Zeman**, jeden z výjimečných českých filmových režisérů, scenárista a výtvarník. Jeho filmy získaly řadu významných cen na festivalech snad celého světa a jsou důkazem veliké obliby jeho děl. Za všechny vzpomeňme průkopnickou *Cestu do pravěku* z roku 1955, dále *Barona Prášila* (1961), *Vynález zkázy* (1958), *Bláznovu kroniku* (1964) nebo *Ukradenou vzducholod* (1967). Karel Zeman v začátcích své režisérské kariéry (1946) ve Zlíně krátce spolupracoval s režisérem Bořivojem Zemanem (1912-1991), příbuzní ale nebyli.

■ **6. 4. 1199** zemřel po zranění šípem 41letý **Richard I. Lví srdce** z dynastie Plantagenetů, anglický král v letech 1189-1199. Byl zraněn při obléhání hradu Chalus ve střední Francii. Přídomek – Lví srdce – nezískal jako ocenění svých udatných činů, jak by se mohlo zdát, ale dostal ho až po smrti. Při balzamování mrtvého těla bylo údajně zjištěno, že Richardovo srdce má abnormální míry – tedy Lví srdce.

■ **7. 4. 1959** ve 20:30 proletěl nad českou kotlinou **velmi jasný meteor – bolid**. Jeho let byl zaznamenán speciálními kamerami v Ondřejově i meteorickou stanicí v Přerově obsluhovanou Miloslavem Brožem (1915-1975). Z fotograficky zachycených stop v Ondřejově (které by samotné k výpočtům nestačily) a v Přerově bylo možno vypočítat místo dopadu vesmírného tělesa. **Byl to první případ na světě, kdy ze snímků dráhy bolidu se podařilo vypočítat jeho parametry a hlavně místo dopadu.** Toto prvenství přispělo k prestiži českého výzkumu meteorů a k tomu, že v něm je česká věda na špičce světového výzkumu. Podrobněji o M. Brožovi níže.

■ **11. 4. 1769**, před 250 lety, se v Dobrušce narodil **František Vladislav Hek**, český buditel, spisovatel a vzor známé Jiráskovy literární postavy **F. L.**

Věka. Že nejde o historicky věrné postižení Hekova života, nýbrž o líčení zidealizované postavy s reáliemi na mnoha místech děje upravenými či zcela změněnými, Jirásek vyjádřil mj. drobnou, ale významnou úpravou Hekova jména do podoby „Věk“. F. V. Hek zemřel 4. 9. 1847.

■ **16. 4. 1919** zákonem č. 213/1919 Sb., **se rozšířilo město Brno**. Říkali mu pak Velké Brno. Stalo se tak připojením okolních 23 obcí. Plocha města Brna se tím rozšířila z 1 815 ha na 12 376 ha a počet trvale bydlících obyvatel se zvýšil z 131 663 na 221 758. Značně se tím **posílil počet obyvatel mluvících česky**, neboť do té doby bylo Brno město převážně německé.

■ **17. 4. 1969** byl z funkce **generálního tajemníka ÚVKŠ sesazen Alexander Dubček** (1921-1992). Místo něj byl zvolen Gustáv Husák (1913-1991). Dubček byl „přeřazen“ do funkce předsedy Federálního shromáždění, kde byl do října 1969 a pak putoval na pár měsíců vyslancovat do Turecka. V roce 1970 Dubčekova politická kariéra zcela skončila, nejenže byl z Turecka stažen, ale byl i vyloučen z KŠČ.

■ **19. 4. 1689** v Římě zemřela 62letá **Kristýna I. Švédská**, královna Švédska v letech 1632-1654 a potom dlouhá tři desetiletí neznámá občanka Říma. Kristýna se stala v šesti letech královnou Švédů, Gotů, Vandalů, vévodkyní Estonska a Karélie a velkokněžnou Finska. Po dobu její nezletilosti za ni vládla regentská rada a dva opatrovníci. Podle přání otce byla vychovávána jako chlapec. Je popisována jako neženky vyhlížející, malá, štíhlá postava. Měla pouhých 150 cm a svůj malý vzrůst ještě zvýrazňovala botami s nízkou podrážkou. Po úrazu v dětství měla deformaci trupu. Mluvila hlubokým hlasem, potrpěla si na drsné žerty a její oblíbenou zábavou byly lov, různé vojenské strategie, ale také umění a kultura. Bylo jí 22 let, když přikázala svému vojsku, které v červenci 1648,

na konci třicetileté války, obsadilo Prahu, **zabrat hlavně slavné umělecké sbírky císaře Rudolfa II. a přivést je do Švédska**. To jí však nestačilo, vzkázala ještě pro Rudolfovu knihovnu. **Mezi knihami byla i tzv. Dábská bible**. Bratrance Karla Gustava (1622-1660) Kristýna označila za svého vyvoleného, neměla ale v úmyslu se za něj opravdu vdát. Jejím cílem bylo prosadit, aby ho senátoři uznali za následníka švédského trůnu i bez sňatku a to se jí nakonec podařilo. V roce 1654 Kristýna překvapivě ve prospěch Karla Gustava abdikovala a pod cizím jménem utekla do Říma, kde konvertovala ke katolictví a přijala jméno Marie Alexandra.

■ **21. 4. 1619** se v Holandsku, v rodině chirurga narodil **Jan van Riebeeck**. Proslul jako **zakladatel Kapského Města** na jižním výběžku Afriky. Van Riebeeck se stal holandským koloniálním úředníkem a **město založil roku 1652** jako zásobovací stanici pro holandské lodě plující různé za obchodem. Místo bylo ideální pro založení přístavu, je v zátce chránící lodě před rozbouraným mořem. Na ochranu před domorodým obyvatelstvem postavili Holanďané pevnost **Fort de Goede Hoop** – dnes **Castle of Good Hope**. Van Riebeeck zemřel v lednu 1677, v 57 letech, na ostrově Jáva ve službách holandské Východoindické společnosti. Z Kapského Města se během následujících 150 let pod holandskou správou stal důležitý přístav. Nyní je to největší město (2,7 mil. obyvatel) Jihoafrické republiky.

■ **22. 4. 1959** odjžděli z Prahy **na svoji druhou velkou pětiletou cestu naši už tehdy slavní cestovatelé Jiří Hanzelka** (1920-2003) a **Miroslav Zikmund** (* 1919). Přišly se s nimi rozloučit davy lidí. Dvanáct let předtím, v roce 1947, na jejich první cestu, která trvala skoro čtyři roky a přinesla jim světovou slávu, je přišlo doprovodit jen pár nejbližších. Termín odjezdu 22. dubna jim při první cestě určil jeden funkcionář Autoklubu a oni se ho drželi i při

pokračování na str. 14

Zveme vás do kina

V Městském kině Sedlec-Prčice v nejbližší době uvidíte tyto filmy:

19. 4. od 20 hodin 50 Kč, 112 min <i>Mládeži do 12 let nevhodné</i>	VENOM Akční Sci-Fi USA (2018) Brock se v rámci své práce novináře pokouší již po celé roky odhalit skutečnou tvář známého vědce Carltona Drakea. Jeho odhodlání se přerodilo v posedlost, která mu zlikvidovala kariéru a zničila vztah s jeho přítelkyní Anne. Když do svého těla Eddie vstřebá jeden z Drakeových experimentů – mimozemšťana Venoma – zničehonic zjišťuje, že disponuje novými superschopnostmi a má možnost dělat, cokoliv se mu zachce. Hrají: Tom Hardy, Michelle Williams, Riz Ahmed, Jenny Slate, Woody Harrelson, Michelle Lee a další
26. 4. od 20 hodin 50 Kč, 95 min. <i>Mládeži přístupné</i>	PO ČEM MUŽI TOUŽÍ Česká romantická komedie (2018) Karel Král, sarkastický sympaták, na kterého ženy letí, vyřeší své problémy po chlapsku – opije se a v dobrodružné noci si přeje, aby se stal ženou, protože „ženský to mají v životě mnohem jednodušší“. Ráno zjistí, že se následkem noční alkoholické jízdy a zásahem vědmy Zoltany stal opravdu ženou. Musí se tak vyrovnat nejen s novým vzhledem, ale hlavně se naučit fungovat v ženském těle a zjistit, zda to mají ženy opravdu snazší. Hrají: Anna Polívková, Jiří Langmajer, Matěj Hádek, Táňa Pauhofová, Jiří Havelka, Lenka Vlasáková, Nad'a Konvalinková, Pavla Tomicová a další.
3. 5. od 16 a 20 hod. 40 Kč, 87 min. <i>Mládeži přístupný</i>	SNĚHOVÁ KRÁLOVNA: V zemi zrcadel Ruský animovaný dobrodružný film (2018) Mocný král Harald ztratil téměř celou rodinu kvůli kouzlům Sněhové královny, a tak začne hledat cestu, jak by mohl zničit magii na celém světě. Jediným, kdo ho může zastavit, je Gerda. Spolehnout se bude moci na pomoc trollích kamarádů, jejich krále Arroga a statečného mladíka Rollana. Podpoří ji i parta pirátů a kamarádka Alfida. A nečekanou pomoc Gerda najde i na straně svého protivníka. Haraldův syn, princ Anders, totiž skrývá nečekané tajemství, kterým tatínka určitě nepotěší.
10. 5. od 20 hod. 50 Kč, 100 min. <i>Nepřístupné pro děti do 15 let</i>	UPGRADE Akční thriller Austrálie (2018) Za pár let už nebudeme muset ani hnout prstem, protože moderní technologie za nás všechno obstarají. Grey Trace je pověstný tím, že jako jeden z posledních lidí dává před technologiemi přednost vlastním rukám. Autonehoda na noční dálnici a střet s bandou grázlů, kteří mu zavraždí přítelkyni a jeho nadosmrti zmrazí, mu ale obrátí život vzhůru nohama. Grey tenhle přístup rázně změní. S čipem v míše dokáže nejen znovu chodit a pohybovat rukama, ale získává i další, dosud netušené možnosti. Hrají: Logan Marshall-Green, Betty Gabriel, Harrison Gilbertson, Christopher Kirby, Clayton Jacobson a další.
17. 5. od 20 hod. 50 Kč, 114 min. <i>Mládeži přístupný</i>	MAMMA MIA! Here We Go Goagain Muzikálová romantická komedie USA (2018) Pokračování slavného filmového hitu nabízí rovnou dvě dějové linky. Donna je čerstvou absolventkou univerzity, chce poznávat svět a netuší, že brzy narazí na tři civilizované mladíky a jeden necivilizovaný řecký ostrov. Zcestovalá a moudřejší Sophie plánuje velkolepé znovuvytvoření rodinného hotelu na Kalokairi, na které se samozřejmě sjedou všichni. Oba příběhy se rafinovaně proplétají a propojují písničkami švédského hudebního zázraku jménem ABBA. Hrají: Amanda Seyfried, Lily James, Meryl Streep, Colin Firth, Pierce Brosnan, Stellan Skarsgård, Dominic Cooper, Andy Garcia, Cher a další.
24. 5. od 16 a 20 hod. 40 Kč, 130 min. <i>Nevhodný mládeži do 12 let</i>	JURSKÝ SVĚT: Zánik říše Dobrodružné Sci-Fi USA / Španělsko (2018) Ve finále jednoho z nejúspěšnějších filmů všech dob opustili ostrov poslední lidé a nechali ostrov napospas prehistorickým tvorům. Jenže teď se za nimi musí vrátit. Na ostrově se probudila tamní sopka a dinosaurům už podruhé v dějinách hrozí vyhubení. Na Isla Nublar jim však nehrozí jenom sežrání, zašlápnutí či spálení tekoucí lávou. Hned po příjezdu se stanou očitými svědky a nedobrovolnými aktéry falešné hry, která v konečném důsledku může změnit život na celé planetě a vrátit ho o pár milionů let zpátky. Hrají: Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Jeff Goldblum, Ted Levine, Toby Jones, James Cromwell a další.
31. 5. od 20 hod. 50 Kč, 118 min. <i>Nevhodný mládeži do 12 let</i>	ANT - MAN A WASP Akční Sci-Fi komedie USA Po událostech filmu Captain America: Občanská válka musí Scott Lang čelit následkům svých rozhodnutí nejen jako superhrdina, ale i otec. Sotva se mu podaří najít rovnováhu mezi osobním životem a povinnostmi, které má jako Ant-Man, čeká ho další naléhavá mise. Musí znovu obléci zmenšovací oblek, naučit se bojovat po boku Wasp a pomoci jí odhalit tajemství z minulosti. Hrají: Paul Rudd, Evangeline Lilly, Michael Douglas, Michelle Pfeiffer a další
7. 6. od 16 a 20 hod. 40 Kč, 99 min. <i>Mládeži přístupný</i>	ČERTÍ BRKO Veselá česká pohádka plná čar, kouzel, písniček a vtipů V městečku Pytlav na úpatí kopce Pervidle lidé možná ani netuší, že všechny jejich přestupky a nepravosti jsou pečlivě monitorovány místní pekelnou pobočkou. Hříchy zapisuje spravedlivě a neomylně kouzelné Čertí brko. Jednoho dne však přestane fungovat. Lucifer se rozhodne pověřit doručením nového čertího brka trochu zmateného čerta Bonifáce. Bonifác se vydává do Pytlava a hned jeho první zkušeností je, že mu zdejší šejdř kouzelné brko ukradne. Hrají: Jan Cina, Ondřej Vetchý, Judit Bárdos, Jan Budař, Marek Daniel, Jana Plodková, Václav Kopta, Tomáš Jeřábek, Marián Geišberg, Jakub Žáček a další. Režie Marek Najbrt

cestě druhé. Hanzelka se Zikmundem procestovali téměř sto zemí ve čtyřech světadílech. První jejich cesta vedla přes Francii nejprve do Afriky. Projeli jí do Kapského Města, pak přepluli do Argentiny a vydali se na pouť po Jižní a Střední Americe. Druhou cestu namířili přes Blízký východ do monzunové Asie, Indonésie, Japonska a asijské části Sovětského svazu. Výsledky studijních cest publikovali nejprve formou rozhlasových a časopiseckých reportáží, poté je zpracovali v 21 publikacích s bohatou vlastní fotodokumentací. Na cesty byli výborně jazykově vybaveni. Mimo angličtiny, ruštiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny, italštiny a holandštiny se naučili, dle vlastních slov, i pár „exotů“: Hanzelka svahilštinu, Zikmund klasickou arabštinu a jeden syrský dialekt. Snadné to naši cestovatelé neměli s povoleními, zvláště své první cesty (např. víza jim odmítly udělit USA a do země je nepustily), nikdo jim nepomáhal, všechno si museli obstarat sami. Peníze měli půjčené od Národní banky a ty pak i s úroky také vrátili.

■ **28. 4. 1789** na lodi Britského královského námořnictva **Bounty vypukla vzpoura**. Loď byla na cestě zpátky do Anglie z ostrovů Tahiti, odkud vezla sazenice chlebovníku. Námořníkům se na Tahiti, kde pobývali půl roku, zalíbilo a nechtěli se vrátit. Vůdce vzpoury, kapitánův zástupce Fletcher Christian, si na ostrovech našel dokonce manželku. Kapitán William Bligh však na návratu trval a podařilo se mu dostat námořníky na loď a odplout. Vzbouřencům se ale podařilo loď ovládnout. Vysadili kapitána spolu s dalšími 18 loajálními muži na člun s malým množstvím zásob, spustili je na volné moře a ponechali jejich osudu. Sami obrátili loď zpátky na Tahiti, kde jich část zůstala, zbylí pluli na Pitcairnov ostrov. Kapitán se zbytkem posádky ve zbědovaném stavu dorazili po 41 dnech do přístavu na Timor, největší ostrov Malých Sund. Po návratu kapitána do Anglie byly vypraveny dvě lodě na trestnou výpravu proti vzbouřencům. Ti, co zůstali na Tahiti, byli pochyťáni a oběšeni. O vzbouřencích na ostrově Pitcairn se veřejnost dozvěděla až po objevení spálených trosk lodi **Bounty** americkou lodí **Topaz** v roce 1808. Potomci vzbouřenců a Tahitánů žijí na ostrově Pitcairn dodnes.

■ **30. 4. 1899** zemřel ve věku 85 let **Romuald Božek**, syn známého českého vynálezce Josefa Božka (1782-1835) a bratr mechanika Františka Božka (1809-1886). Oba byli společníky firmy **Josef Božek a synové**, kterou založil otec. Romuald se po smrti svého otce věnoval řízení dílny na výrobu hodinářských přístrojů a současně byl inspektorem a později i ředitelem pražských vodáren. František Božek pracoval jako mechanik pražského Stavovského divadla. Když se mu jednou nedařilo zařízení, které mělo imitovat východ slunce, opravit, přivolal si na pomoc bratra. Romuald zařízení opravil a o rok později (1853) zkonstruoval jeho lepší verzi. Od té doby mu říkali – Bůh slunce. Romuald postupně spolupracoval s řadou pražských divadel a po roce 1870 o jeho schopnosti projevily zájem i evropské divadelní scény. Nejen rakouská divadla, ale i divadla v Londýně, Berlíně, Brémách a dokonce i ve Skandinávii. Od počátku roku 1860 se Romuald intenzivně zabýval konstrukcí a technickým řešením mechanismu železné spouštěcí opony, ale k realizaci jeho vynálezu nakonec nedošlo, údajně pro neshody s ředitelem pražských divadel. Proto Romuald Božek po roce 1880 spolupráci s divadly ukončil a zůstal jen u „svých“ vodárenských staveb a soustav.

■ **30. 4. 1919** do severoitalského města Gallarate, kde bylo velitelství **2. československé armády v Itálii** a v okolí byly soustředěny jednotky našich vojáků, přijel generál **Milan Rastislav Štefánik**, ministr války Československa. Pozdravil mužstvo, byl spokojen s jeho stavem a vydal k němu prohlášení/rozkaz. Ještě ten den odjel do Milána, kde obdržel telegram ministra Vavro Šrobára s žádostí, aby co nejrychleji přijel domů, na Slovensko. Nic bližšího v telegramu nebylo, ale pravděpodobně kvůli očekávané ofenzivě Maďarů. Ještě 30. dubna prozatímní velitel italského letectva, plukovník Gaviglio, poslal radiogram do Bratislavy generálu Luigi Piccionemu (1866-1942), veliteli československých vojsk na Slovensku, že Štefánik přiletí na Slovensko letadlem.

(Informace k jednotlivým heslům jsou čerpány hlavně z **wikipedie** a porovnávány a korigovány s údaji v řadě dalších pramenů.)

Kulatá výročí některých událostí v našem regionu:

■ **1699 – 1. 4.** zemřel ve věku 92 let první vzpomínaný **sedlecký učitel Matouš Škola** nebo **Šola**, zvaný „Žebráček“ podle místa svého rodiště – Žebráku. Vyučoval zde 51 let, zároveň psal i kostelní matriky (obce, tedy ani obecní matriky neexistovaly). Spolu se svou manželkou je pochován u oltáře Sv. Josefa v sedleckém kostele.

■ **1959 – 7. 4.** ve 20 hod. 30 min. zachytil Miloslav Brož (1915-1975), původně vojenský pilot, v amatérské meteorické stanici na zahradě svého rodinného domu v Prčici na vršku „Kubáták“ **let a pád velmi jasného meteoru – bolidu**. Výsledky jeho pozorování podstatně přispěly k lokalizaci místa dopadu tohoto nebeského tělesa, které se rozpadlo na řadu kousků. Přesně podle jeho výpočtů byly nalezeny v okolí osady **Luhu u Příbrami** čtyři jeho části, nejtěžší měla čtyři a půl kilogramu. Jednalo se o chondrit se zvýšeným obsahem železa. Původní hmotnost tělesa před vstupem do atmosféry byla vypočtena na 1300 kg. Byl to obrovský světový úspěch. Snímky ze stanice pana Brože spolu se snímky z Ondřejova byly prvními fotografiemi na světě, které současně z různých míst zachytily pád meteoritu a ten proto mohl být dobře lokalizován. Tak se Prčice dostala do světové astronomické literatury. Meteorická stanice pana Brože fungovala od roku 1955 do roku 1977. Poslední dva roky, po smrti pana Miloslava Brože, ji obsluhoval jeho syn, také Miloslav (*1943).

■ **1919 – 30. 4.** se v Prčici konaly **stromkové slavnosti**, první po vzniku Československa, při nichž byla mj. na náměstí v blízkosti kašny žáky vysazena „**Lípa národní svobody**“. Slavnostní projev pronesl řídící školy Václav Jerábek. Po projevu následoval pořad písní a básní zakončený hymnou „Kde domov můj“.

■ **1999** – mělo **dubnové číslo Našeho domova** malý formát s 24 nečíslovanými stránkami, v němž vedle obvyklých, většinou krátkých zpráv dominovaly informace o plynofikaci Sedlce a Prčice.

-MK-

ŠKOLY

Před 70 lety byla založena umělecká škola v Sedlci

pokračování ze str. 1

k dobré náladě a příjemnému průběhu. Nabízí se ihned otázka: „Kde se berou tito mladí umělci?“ Odpověď je nasnadě: „Přece v naší hudební škole“. Vždyť „hudba není zlá“, jak se zpívá v jedné písni, naopak sbližuje lidi a pomáhá jim ve vzájemném porozumění.

Počátky hudební školy v Sedlci jsou spojeny s datem 1. dubna 1949. Jak dokládá tištěné oznámení, tento den zahájila Hudební škola v Sedlci u Sedlčan svoji činnost jako pobočka Městské hudební školy v Sedlčanech. Ze záznamů kroniky školy se dovídáme, že vyučování bylo zahájeno v bytě paní Květuše Krivské v čísle popisném 170, později se vyučovalo v prostorách národního výboru a bývalého soudu. Přihlášeno bylo 18 dětí. Avšak ředitel hudební školy v Sedlčanech Otakar Tůma stanovil podmínku: „Nebude-li k 30.6 na sedlecké pobočce nejméně 25 žáků, tato se uzavře.“ Vše nakonec dobře dopadlo, koncem června už bylo přihlášeno dokonce 30 dětí.

pokračování na str. 15

V roce 1953 zažádal Místní národní výbor v Sedlci na Krajském národním výboru v Praze o zřízení samostatné hudební školy, protože počet žáků stále narůstal. 15. dubna 1954 přišlo dlouho očekávané povolení. Ředitelem se stal Václav Sedlák. Ten ale v září roku 1957 své působení na zdejší škole ukončil, a protože za něho nebyla rychlá náhrada, stala se naše hudební škola opět pobočkou, tentokrát školy v Benešově. V té době se již konají výchovné koncerty pro žáky ZDŠ a poprvé se v kronice objevuje zápis o účasti našich žáků v okresním kole Soutěže tvořivosti mládeže ve hře na hudební nástroje.

Od roku 1966 přecházejí hudební školy pod název Lidová škola umění (LŠU). Sedlecká škola se stala pobočkou LŠU Votice pod vedením Františka Kroufky. Roku 1967 byla v Sedlci opět zřízena samostatná lidová škola umění a jejím ředitelem se stal Jan Svoboda. Na výuku tehdy docházelo 82 žáků. Stále ale ještě škole chybí odpovídající zázemí, učí se v provizorních prostorách základní devítileté školy.

Na začátku roku 1971, po odchodu ředitele základní školy Stanislava Kofroně do Příbrami, již hudební škola nenašla u nového vedení ZDŠ takovou podporu. Činnost lidové školy umění byla omezena do dvou malých učeben v sousedství tělocvičny. Nutně tak vyvstala potřeba získání nových prostor pro hudební výuku. Proto bylo zahájeno jednání s Odborem školství ONV v Benešově o zakoupení vlastní budovy – to se psal rok 1973. Byl vytipován vhodný objekt – dům číslo popisné 59 na náměstí v Sedlci. Po dlouhém jednání nakonec místní národní výbor dům zakoupil, ale obsadil ho nájemníky s tím, že bude sloužit účelům „lidušky“ až po vyřešení bytové situace občanů obce.

V září 1975 nastoupil do vedení LŠU nový ředitel, Karol Raček, který se s chutí pustil do výuky svěřených žáků. Důkazem toho je fakt, že založil patnáctičlenný dechový soubor, který postupně získal popularitu v celém okrese. Ještě v prvním pololetí roku 1976 ale v nové budově vyučuje pouze Karol Raček, ostatní učitelé zatím zůstávají v budově ZDŠ. V září 1977 už byly, po dohodě s MNV, pro účely LŠU v budově na náměstí uvolněny všechny prostory, a tak začátek školního roku byl zahájen již v novém.

V dalších letech se výuka v nové škole úspěšně rozvíjela, žáci aktivně přispívali svými vystoupeními ke zdaru akcí v obci. V průběhu dalších let začalo přibývat i žáků do hudební školy. V roce 1985 jich bylo 92, v roce 1986 již jejich počet překročil stovku na 103 a v roce 1987 stoupl na 135 žáků. Dopomohl k tomu i příchod nových učitelů a otevření výtvarného oboru. Po organizačních změnách v systému škol v roce 1991 se přechází na nové pojmenování: z LŠU se stává ZUŠ (Základní umělecká škola).

Na jaře roku 1995 prošla budova ZUŠ velkou přestavbou. Propojením dvou místností v prvním patře vznikl prostorný sál pro koncertní a taneční účely. V sobotu 27. května proběhlo slavnostní otevření a od září 1995 se v novém sále rozbíhala výuka tanečního oboru se zaměřením na scénický tanec. Celkový počet žáků, i díky této okolnosti, stoupl na neuvěřitelných 270. Vzniká také houslový soubor a v rámci zahradních slavností jsou prezentovány práce výtvarného oboru. Za zmínku stojí i vystoupení tanečníků na právě založeném multikulturním festivalu Prčické bábení v Ateliéru Prčice.

27. září 2012 byl slavnostně otevřen v zahradě základní umělecké školy výtvarný ateliér, který byl realizován za finanční spoluúčasti EU v rámci Regionálního operačního programu Střední Čechy. Tím vzniklo výborné zázemí pro výuku výtvarného

OZNÁMENÍ

DNE 1. DUBNA 1949

zahájí svoji činnost

HUDEBNÍ ŠKOLA

V SEDLCI U SEDLČAN

jako pobočka městské hudební školy
v Sedlčanech.

Prozatím bude otevřeno klavírní oddělení,
později i oddělení houslové.

SPRÁVNÍ VÝBOR
**MĚSTSKÉ HUDEBNÍ ŠKOLY
V SEDLČANECH.**

Tiskl Stanislav Sedláček

oboru. V průběhu minulých let se pro žáky konaly výlety, exkurze nebo výstavy, muzikanti se zúčastňovali okresních a krajských kol ZUŠ ve hře na hudební nástroje, tanečníci celostátních přehlídek scénického tance a výtvarníci se účastnili realizací výtvarných projektů.

V roce 2018 došlo ke změně na postu ředitele školy, za odcházejícího Karola Račka byla nově jmenována Vendulka Sosnovcová. Základní umělecká škola plynule navázala na dobrou úroveň výuky, konaly se průběžně koncertní vystoupení žáků i učitelů, přehlídky tanečníků, výstavy výtvarných prací. Byla obnovena tradice dechového orchestru, obnovena činnost pěveckého sboru, ZUŠ se podílela na oslavách 60. výročí spojení Sedlce a Prčice i dalších kulturních akcí obce, žáci spolupracovali při Noci kostelů, v projektu ZUŠ open, atd. Stav žáků dosáhl v roce 2019 počtu 300.

Co říci závěrem? Sedmdesát let je v životě obce dlouhá doba. Během ní prošlo naší základní uměleckou školou mnoho žáků a učitelů, kteří se věnovali ušlechtilým zájmům: hudbě, zpěvu, tanci, výtvarným oborům. Všechny jim jistě přinášely radost a užitek.

Poděkování si zaslouží především ti, kteří stáli u zrodu sedlecké umělecké školy, ale i ti, kteří tvořili

její životaschopnost a popularitu až do dnešních dnů. Každý učitel i žák, který prošel touto školou, si zaslouží náš obdiv – musel totiž věnovat mnoho píle a času, aby si osvojil něco z kulturního bohatství lidí. Nezbyvá než popřát současnému pedagogickému sboru ZUŠ (mimořádně poměrně mladému) hodně inspirace a úspěchů do dalších, nejméně sedmdesáti let. Ať nás umění dále zušlechťuje a spojuje!

Jak budeme slavit? Ve škole už slavíme – ve výtvarném a tanečním oboru pracujeme na projektu Č.P. 59 (číslo popisné 59). Výsledky vám představíme ve čtvrtek 16. května při Májovém tančení a ve středu 13. června 2019 při Zahradní slavnosti v zahradě školy. Hudební obor oslaví zahájení jarního koncertem v Kapli ČCE v Prčici v neděli 21. dubna. Na náměstí v Sedlci během jara proběhne happening ZUŠka 70!, kdy zazní 70 skladeb zahranych ve veřejném prostoru a při Koncertu žáků a učitelů ve čtvrtek 30. května zavzpomínáme nejen na hudební sedmdesátiletou historii ZUŠ.

Informace o dalších akcích ZUŠka 70! na www.zussedlec.cz

Text: Václav Dikun
Foto: archiv školy

Zápis dětí do školky

Ředitel Základní školy a Mateřské školy, Sedlec-Prčice oznamuje, že příjem žádostí o přijetí dětí do mateřské školy se bude konat dne 9. 5. 2019 od 12,30 do 16,00 hod. ve žluté třídě č. 1 MŠ Sedlec-Prčice.

K příjmu žádosti je nutné přinést rodný list zapisovaného dítěte a občanský průkaz zákonného zástupce.

K zápisu mají přijít děti, které budou navštěvovat MŠ v následujícím školním roce a povinně tzv. předškoláci – tj. děti narozené od 1. 9. 2013

do 31. 8. 2014, které dosud MŠ nenavštěvovaly a mají trvalé bydliště ve spádovém obvodu Města Sedlec-Prčice.

Dítě bude přijato k předškolnímu vzdělávání dle kritérií, které jsou vyvěšeny v budově MŠ a zveřejněny na webu ZŠ a MŠ Sedlec-Prčice.

Vyzvednutí přihlášek k zápisu bude probíhat 22. 4. a 23. 4. 2019 (úterý, středa) od 13,00 do 16,00 hodin ve žluté třídě mateřské školy Sedlec-Prčice.

Školáci šplhali, klokan je zase prověřil ze znalostí matematiky

Dívky Natálie Pištěková a Hana Mošnicková z 9. třídy se 28. 1. 2019 zúčastnily okresního kola olympiády z českého jazyka v Příbrami. Natálie se umístila na 7. místě a Hana na 19. místě z celkového počtu 43 účastníků. Gratulujeme. Omlouváme se za pozdní informaci, výsledky přišly až nyní.

I v letošním roce se děti z 2. stupně staly členy Klubu mladého diváka. Během roku postupně navštíví 4 představení různých žánrů. Spolu s jesenicou školou nejdříve vyrazily na Fidlůvka, kde je uchvátilo novocirkusové představení The Loser(s). Akrobatické a taneční sestavy byly vloženy do děje letu letadla. Děti zde mohly vidět akrobatické Duo Men s tanečníky, kteří vyhráli 1. ročník soutěže Česko Slovensko má talent. Druhé představení v Divadle Spejbla a Hurvíňka „Ve dvou se to lépe táhne“ bylo milé a humorné. Děti viděly, jak i loutky mohou ožít, jak se vodí a kdo jim propůjčuje hlas. V divadle ABC děti zhlédly klasický pohádkový příběh Jana Wericha „Lakomá Barka“. Pohádka byla plná humoru, lidové moudrosti a veselých písniček. A jak to v pohádkách bývá, lakomí lidé vesničky Dejvic byli po právu potrestáni. Protože toto představení se konalo výjimečně odpoledne, při cestě zpátky byla oblíbená zastávka v McDonaldu. V dubnu nás čeká poslední představení, muzikál „Muž se železnou maskou“.

V pondělí 4. 3. se konaly závody ve šplhu na 1. stupni. Umístění v tabulce:

Karnevalové veselí si užili nejen žáci 1. a 2. stupně, ale i děti ve školce

Kategorie	1. místo	2. místo	3. místo
1. třída – chlapci	Adam Fára	Petr Volek	Lukáš Vilček
1. třída – dívky	Ema Davidková	Kateřina Ježková	Kristýna Stiborová
2. třída – chlapci	Filip Filip	Daniel Zoul	Petr Dušek
2. třída – dívky	Rozálie Stiborová	Jolana Novotná	Barbora Vopatová
3. třída – chlapci	David Janecký	Jan Benda	Damián Šára
3. třída – dívky	Julie Skalická	Helena Zavadilová	Sofie Budějská
4. třída – chlapci	Matěj Dubský	Jakub Štěrba	Marek Dejmalík
4. třída – dívky	Veronika Nemethová	Valentýna Tvrdá	Gabriela Kabičková
5. třída – chlapci	Vítek Šára	Lukáš Polidar	
5. třída – dívky	Josefina Starostová	Eliška Dušková	Veronika Mahrlová

Žáci 1. stupně soutěžili ve šplhu

5. března se konal v naší tělocvičně karneval. Děti z prvního stupně se rozdělily na dvě skupiny. V maskách tancovaly, soutěžily na stanovištích a také se hodnotily nejhezčí masky. V maskách se také vyučovalo, a tak bylo celé dopoledne zábavnější než jindy.

Masopustní úterý protančili žáci 2. stupně v rytmu karnevalu. Dvě poslední vyučovací hodiny se naši žáci proměnili v pestrobarevné masky a shromáždili se v tělocvičně. Na úvod karnevalu se konala proměna, během níž odborná porota vybrala z každé třídy nejkrásnější masku. Poté ná-

sledovala vytrvalostní taneční soutěž dvojic, které musely tančit a udržovat tenisový míček mezi čely, dokud nespádl. V dalších soutěžích tančily děti mezi obručemi ve stylu židličkové a dokazovaly svou zručnost při slalomu s pingpongovým míčkem na lžici. Závěr karnevalu patřil diskotéce.

Zima už je snad definitivně za námi, a tak jsme se těsně před jarními prázdninami rozloučili se zimními radovánkami, mezi něž bezesporu patří i bruslení. Žáci druhého stupně vyrazili 8. 3. na zimní stadion do Sedlčan, aby zde strávili trochu jinou hodinu tělocviku než obvykle. Hodina bruslení proběhla v duchu: Užij si led! A tak všichni jezdili, jak nejlépe dovedli.

V pátek 22. března zasedli žáci 2. - 9. tříd k mezinárodní soutěži Matematický klokan. To je soutěž pro široké spektrum zájemců, jejímž hlavním cílem je popularizace matematiky. Ve stejnou dobu tak na základních školách usedá k řešení stejných příkladů více než jeden milion dětí v celé Evropě rozdělených do čtyř kategorií. Vítězové na naší škole: kategorie „Cvrček“ – Benda Jan 3. B., „Klokánek“ – Mahrlová Veronika 5. třída, „Benjamin“ – Tůma David 7. tř., „Kadet“ – Vnenčáková Jitka 9. třída. Vítězové obdrželi diplom a sladkou odměnu.

Ve středu 27. 3. se konalo oblastní kolo recitační soutěže Carmina v Sedlčanech. Naši školu reprezentovaly Natálie Pištěková a Jitka Vnenčáková s básní Konec bez konce. V obrovské konkurenci podaly vynikající výkon. Jakožto dvojice dívky nebyly sice v soutěži jednotlivců hodnoceny, porota však jejich výkon hodnotila velice pochvalně a byly pozvány na přehlídku souborů Růže pro Marii Š. Děkujeme děvčatům za vzornou reprezentaci školy.

Dne 28. března se 2. A zúčastnila dílny OSR, tedy osobnostně sociálního rozvoje. Cílem těchto aktivit je podporovat v dětech prosociální chování, skupinovouti citlivost, formovat partnerské vztahy ve skupině a rozvíjet vzájemnou komunikaci třídy. Tyto aktivity jsou pro děti v dnešním světě velmi důležité. Druháci si vyzkoušeli různé hry a cvičení a přesvědčili se, že ne vždy a za každých okolností je jednoduché spolupracovat, shodnout se a je potřeba tyto dovednosti ve třídě neustále rozvíjet. Dopoledne si třída moc užila a všichni se těšili, až je paní lektorka Jarka Haisová přijde znovu navštívit.

V pátek 29. 3. 2019 se v tělocvičně Gymnázia Sedlčany konalo okresní kolo odznaku všestrannosti pod patronací Českého olympijského výboru. Vybraní žáci naší školy nás reprezentovali v pětiboji složeném z těchto disciplín: trojskok, medicína, švihadlo, kliky a dribling. V soutěži družstev jsme jako škola obsadili 5. místo. V soutěži jednotlivců jsme se dokonce dvakrát ocitli na stupních vítězů, a to zásluhou M. Maříka a J. Budějského. Matyáš Mařík z páté třídy vybojoval bronzovou medaili a Jaroslav Budějský ze sedmé třídy vybojoval stříbro a přímý postup do krajského kola. Všem zúčastněným gratulujeme k jejich výkonům a novým osobním rekordům.

ZŠ a MŠ Sedlec-Prčice
Foto stránek školy

Plaveckou šestihodinovku ve Zlíně ovládla žákyně sedlecké školy

O víkendu 9. - 10. 3. 2019 se ve zlínském padesátimetrovém bazénu konal 3. ročník plavecké šestihodinovky – mezinárodního závodu v dálkovém plavání, při kterém je cílem za 6 hodin uplavat co

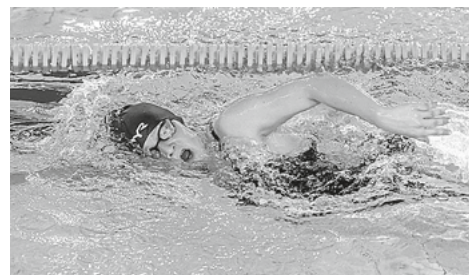

Lucie Poustecká s pohárem

nejdelší vzdálenost. V sobotu 9. 3. soupeřilo 36 štafet, v neděli 10. 3. pokračoval individuální závod jednotlivců, v němž se rozhodlo otestovat svou vůli a limity 21 mužů a 14 žen. Byly mezi nimi i dvě juniorky z plaveckého oddílu TJ Tábor a vůbec nejmladší účastnice individuálního závodu – čtrnáctiletá Lucie Poustecká a patnáctiletá Tereza Macholdová.

Obě děvčata se specializují na vytrvalostní tréninky a věnují se dálkovému plavání, zlínská šestihodinovka tak byla skvělou příležitostí, jak zjistit svou připravenost na nadcházející dálkoplaveckou sezónu. „Tréninky byly v minulém roce složitější kvůli rekonstrukci tábořského bazénu, teprve od února se plavkyně mohly konečně věnovat tréninku naplno bez nutnosti za vodou dojíždět několikrát týdně do okolních měst,“ říká Michal Poustecký, otec jedné z juniorek.

Táborské plavkyně se stejného závodu účastnily už loni, kdy obě zdolaly úžasných 20,8 km a zaslouženě se umístily na stupních vítězů. Nyní děvčata odstartovala opět ve svižném tempu o průměrné rychlosti 3,5 km/hodinu. „Terku ale bohužel zradilo zdraví - bolest v rameni, která se ozývala už týden a kvůli které těsně před závodem nemohla trénovat. Nakonec ji bolest donutila po zhruba 40 minutách závod ukončit. Lucka však pokračovala dál odhodlaná vydat ze sebe maximum a navázat

Detailní záběr Lucie v dráze

na loňský úspěch,“ přibližuje atmosféru v bazénu Michal Poustecký.

V průběhu vytrvalostního závodu je možné a nutné se občerstvovat nápoji, banány, energetickými gely, sušenkami, tyčinkami a dalšími doplňky stravy, které plavcům připravují jejich pomocníci. Bazén je povoleno v průběhu závodu i opustit, ale v tom případě se plavec víceméně vyrazuje z boje o medaile.

Za necelých šest hodin stihla Lucie Poustecká padesátimetrový bazén otočit celkem 410 krát, uplavala tedy 20,5 km (počítaly se celé uplavané stovky metrů) a vybojovala tak zlato mezi juniorkami. Tímto výkonem si navíc zajistila i cenné 1. místo celkově mezi ženami napříč kategoriemi, neboť její výkon nepřekonal žádná další plavkyně.

Lucie Poustecká je žákyní osmého ročníku ZŠ Sedlec-Prčice a trvale žije v Červeném Újezdě. V našem kraji tak vyrůstá další slibná sportovkyně. *red., foto archiv Lucie Poustecké*

Pro perníkovou podkovu si došlo téměř 250 pochodníků

V sobotu 23. března se šel už 49. ročník tradičního jarního pochodu Čertova podkova, jehož pořadatelem je Klub přátel dlouhých kilometrů KČT Sedlec-Prčice.

Čertova podkova se svou tradicí řadí k nejvýznamnějším turistickým akcím v regionu a slunečné jarní počasí na start pochodu i tentokrát přilákalo velké množství pochodníků. Těch, kteří přijeli získat perníkovou podkovu ze Sedlčan, Příbrami, Tábora, Benešova, Milevska, Prahy, Mělníka, Olomouce, ale i sportovních nadšenců ze Sedlece-Prčice a okolí, bylo celkem 244. Byly tu celé rodiny, party přátel, dvojice i jednotlivci. Pochod absolvovala i řada pejsků.

Pořadatelský tým připravil pět turistických okruhů v nejrůznějších délkách a fyzické náročnosti. Pro rodiny s dětmi a pro ty, kteří se chtěli po jaru jen příjemně protáhnout, tu byly trasy v délkách 7 a 13 kilometrů. Na zdatnější chodce čekaly okruhy v délce 19 a 21 kilometrů a náročnějším turistům byla určena trasa v délce 33 km. Všechny trasy začínaly a končily na hřišti TJ Sokol Sedlec-Prčice.

Tradicí pochodu je zastavení u skalního útvaru Čertovo břemeno nedaleko Javorové skály (715 m n.

Tradiční opékání špekáčků na Čertově břemeni

m.). Po zvládnutí třisetmetrového převýšení přijde zastávka každému vhod. Pořadatelé to vědí a mají tu pro pochodníky vždy nachystanou šiškyádu, tedy hod do tlamy čerta o bonbóny. Neodmyslitelné je už i opékání špekáčků na ohni, pro mnohé jsou to vůbec první buřtíky v roce a o to víc chutnají. Na tomto zastavení je rovněž možnost získat otisk historického razítka Čertova břemene do zápisníku a mnozí využijí příležitost vyfotografovat se

na zajímavém skalním útvaru a přečíst si legendu o jednom zoufalém čertu.

Slunečné jarní počasí a vhodně volené trasy nabízely i tentokrát pohledy na krásné přírodní scenérie i výhledy do krajiny Českého Meránu. Lesní kamenné útvary, přírodní Pilský rybník u Jetřichovic, zřícenina hradu Zvěřinec, soubor lidových staveb nebo stádo bizonů na Cunkově tak byly v hledáčku mnohých fotografů. Tradiční perníková podkova v cíli, kterou připravuje pekařský tým už od roku 1971, byla ale pro všechny turisty a udělala pomyslnou sladkou tečku na závěr úspěšného a příjemně stráveného dne.

red., foto František Vávra

Krásné počasí přilákalo řadu turistů

Stoupání na Cunkov opět vyzve cyklisty

Ve středu 8. května se na Sedlecko-Prčicku opět pojedou spojené cyklistické závody určené pro závodníky celostátní Extraligy Masters a Jihočeské amatérské ligy. Pořadatelem je oddíl Ricohimpromat Tábor. Tyto závody mají v krajině Českého Meránu bohatou tradici, letos se koná již 22. ročník.

Vzhledem k požadavku Policie České republiky, aby trasa závodu byla obousměrně uzavřena pro veškerý provoz, plánují organizátoři připravit stejný okruh, jako loni. Podle vyjádření závodníků nebyl okruh vyhodnocen jako extrémně náročný a stoupání na Cunkov se setkal s kladnou odezvou.

Závod odstartuje u dolní stanice lanové dráhy na Monínci. Trasa pak závodníky povede z Jetřichovic na Cunkov, Aleninu Lhotu, Chlum, Křivošín, Libenice a přes František a Vrhotice zpět do Jetřichovic. Cíl závodu je tradičně ponechán u hotelu na Monínci. Nejmladší závodníci absolvují

pokračování na str. 18

PAVEL KONOPISKÝ PRODEJ ŠTĚRKU, PÍSKU, KAMENÍ

Přestavky 53
Sedlec-Prčice, 257 91
Tel.: 737 105 480, (P. Sládková)
pisek-konopisky@seznam.cz
www.pisek-konopisky.websnadno.cz

VÝHODNÉ ÚVĚRY NA BYDLENÍ

ZPRACOVÁNÍ NABÍDKY ZDARMA

Martina Pejlová
finanční poradce Modré pyramidy

tel.: 728 720 130
Nám. T. G. Masaryka 134 (u parkoviště),
Sedlčany

Modrá pyramida

UPOZORNĚNÍ

Inzerce neznamená veřejnou nabídku na uzavření smlouvy. Inzerent – podnikatel nemá automatický nárok na uveřejnění své reklamy v Našem domově formou inzerce. Inzerce může být kapacitně omezena a výběr inzerentů podléhá následnému rozhodnutí vydavatele.

PEDIKÚRA 1 + 1 ZDARMA*

Zaplatíte jednu a automaticky
získáte druhou zdarma!

Pro objednání volejte 608 157 557
Lenka Kofroňová, Divišovice (Sedlec-Prčice)

* Tato akce platí pouze do konce dubna.

Firma FENIX STAV s.r.o.

přijíme řidiče na bagr
a nákladní auto
na celoroční práci.

Tel.: 603 54 26 51, 603 83 68 71.

ZMRZLINÁ VÍTEK Z PRČICE

Vítek z Prčice – prodejna
Sedlec-Prčice

Kvalitní zmrzlina a ledová tříšť
a ještě lepší a s otevírací dobou
i o víkendech!

Od dubna do září

pondělí - neděle: 7.00 - 17.00

Letní odpolední víkendová otevírací doba
dle počasí. V případě nepříznivé počasí
víkendový odpolední prodej zmrzliny
a tříště není.

www.vitezprce.cz

INFORMAČNÍ SERVIS

Co se kde koná ?

VÝSTAVY

V Koncertním sále je nainstalována výstava záků
a učitelů ZUŠ Sedlčany, která nese název **PO-
HÁDKY, BALADY, POVĚSTI A ČAS ...**

Do 28. 4. probíhá v tábořské Galerii 140 v Kože-
lužské ulici tradiční **VELIKONOČNÍ VÝSTAVA**,
jejíž součástí je také soutěž o nejkrásnější kraslici.

8. 5. od 17 hod. bude probíhat v tábořské Galerii
140 v Koželužské ulici **VERNISÁŽ KOMINICKÉ
VÝSTAVY**. Výstava přiblíží tuto zajímavou profesii
a vše, co je s ní spojené.

DIVADLA A KONCERTY

Ve čtvrtek **11. dubna** od 19 hod. vypukne v sedlčanském KDJS **DÍVČÍ VÁLKA**. Rozpoutají ji členové Čechova prozatímně osvobozeného divadla. Autor F. R. Čech sám o této komedii říká: „Dívčí válku jsem psal – tak říkajíc – českému národu na míru. Je to odpočinkový žánr, v jehož rámci přinášíme hodokvas těch nejkrásnějších žen, kterými naše zubožená vlast disponuje. Já vždy s trochou nadšázky říkám, že tak Bůh vynahrazuje svým milým Čechům neúspěchy v tržní ekonomice.“

17. 4. od 17 hod. si připravilo Městské divadlo Na Poště v Benešově pro děti krásnou velikonoční pohádku **O NEPOSEDNÉ POMLÁZCE**, představení plné koled a lidových písniček. Co se stane, když si cestou ze školy na chvíli zdřímnete na lousce? Naši hrdince se to stalo a ocitla se v úplně

jiném století. Panimáma v chaloupce právě chystá velikonoční oslavy a objeví se tu zatoulaná ovečka. Jedna poznává, jak se dříve slavily na vesnici svátky jara a ještě zažije ohromné dobrodružství. Hraje Liduščino divadlo.

24. dubna v 19,30 hod. bude zahajovacím koncertem v KD Karlov v Benešově zahájen 28. ročník festivalu vážné hudby **JARO JOSEFA SUKA**, konaného na počest hudebního skladatele Josefa Suka. Účinkuje Sukův komorní orchestr se sólistou Ivanem Ženatým. Předprodej vstupenek v Turistickém informačním centru, Masarykovo náměstí 230, Benešov, tel.: 317 726 004, 737 205 534 nebo na www.ticketportal.cz. Další program festivalu najdete na internetových stránkách Města Benešov.

Ve čtvrtek **25. dubna** od 19,30 hod. přijede do Sedlčan oslavit své 40. narozeniny legenda trampské, folkové a country hudby, skupina **HOP TROP**. Od samotného počátku existence Hoptropáků se jedná o velmi výrazné hudební uskupení kolem Jaroslava Samsona Lenka, které stále patří ke špičce. Jejich nejznámější písně – Tři kříže, Amazonka, Betty, Jonatán, Dvoukolák, Říkal mi brácho ... – zná snad každý příznivec tohoto žánru. Koncert se koná ve Společenském sále při stolové úpravě s možností mírné konzumace – tedy čeká nás velice příjemný večer.

Tradiční součástí jarní divadelní nabídky je také **představení Spolku divadelních ochotníků Sedlčany**. Ten nastudoval komedii diváků roku 2017 **60'S ANEB ŠEDESÁTKY**. Prostřednictvím hudební komedie Jiřího Janků a Petra Svojtky vzpomínáme na éru, kdy se zdálo všechno možné a slova jako pravda a láska ještě nebyla vulgárními výrazy. Nadějná 60. léta minulého století, kdy se

pokračování na str. 20

PRODEJ SLEPIČEK

Drubež Červený Hrádek prodává slepičky
z našeho chovu snáškových plemen:

Tetra hnědá, Dominant ve všech
barvách a **Green Shell**
typu Araukana.

Stáří slepiček 14 až 19 týdnů,
cena 159 až 209 Kč/ks.

9. května a 6. června
ve 14⁰⁰ hod. u pošty v Sedlci.

Bližší informace Po-Pá 9:00 - 16:00 hod.,
☎ 601 576 270, 728 605 840.

Při prodeji slepiček výkup králíkův kůže –
cena dle poptávky.

Řádková inzerce

KOUPÍM:

○ Koupím náhradní díly na Škodu 100 a Fiat 850.
Děkuji. Kontakt: 733 631 090.

VZPOMÍNÁME

Před 10 lety, dne 13. dubna 2009,
nás opustil dobrý a starostlivý manžel a otec,
Venda Jindrák ze Šanovic.
Vzpomínáme a nezapomeneme.
Marcela a děti s rodinami.
Kdo jste ho znal a měl rád,
vzpomeňte prosím s námi. Díky

ve světě i u nás dostávala ke slovu první poválečná generace, znamenala převratný čas, dobu prvního tání, hravosti a rozkvětu kultury. V režii Richarda Otrádovce účinkují známí sedlčanští ochotníci v těchto termínech:

Úterý **23. dubna** v 16,00 hod. (vyhrazeno pro důchodce)
 Úterý **23. dubna** v 19,30 hod.
 Středa **24. dubna** v 19,30 hod.
 Neděle **28. dubna** v 17,00 hod.
 Pondělí **29. dubna** v 19,30 hod.
 Pátek **3. května** v 19,30 hod.
 Sobota **4. května** v 17,00 hod.

27. 4. od 19 hod. vystoupí v tábořském hotelu Palcát legenda českého bigbitu, skupina **KATAPULT** s programem On Tour 2019. Informace o akci na: <https://hotelpalcac.cz/katapult-on-tour-2019/>.

30. 4. od 19 hod. proběhne v Hotelu Palcát v Táboře koncert další legendy naší hudební scény, punkové skupiny **TRÍ SESTRY**. Info na webu akce: <https://www.facebook.com/events/1555056761264772/>.

Ve čtvrtek **2. 5.** můžete i vy být přítomni zábavného pořadu **ROZPRÁVY MILANA HEINA** s hosty **Simonou STAŠOVOU** a **Jaroslavem REPET-NÝM**. Pořad bude natáčet ČR Dvojka.

Na středu **22. 5.** se již jistě těší všichni milovníci bigbitu. V Sedlčanech vystoupí legendární **OLYMPIC**.

DALŠÍ AKCE

V pátek **12. dubna** v době od 9 do 17 hod. a v sobotu **13. dubna** od 9 do 13 hod. bude v Městském muzeu Sedlčany probíhat již **10. ročník DNŮ ŘEMESEL V ČASE PŘEDVELIKONOČNÍM**. Během velikonočních dnů řemesel uvidí návštěvníci muzea malování a zdobení kraslic, výrobu svíček, pletení pomlázek... Mohou si zakoupit i velikonoční dekorace a také ochutnat domácí pečené dobroty.

13. 4. se od 8 do 12 hod. koná na Masarykově náměstí v Benešově tradiční **FARMÁŘSKÝ TRH**.

13. dubna startuje v Táboře **45. ročník pochodu a cykloputování HUSITSKÝM KRAJEM**. Start a cíl je otevřen od 6 do 18 hod. na autobusovém nádraží v Táboře (zadní strana). Trasy jsou v délce 50, 34, 22, 17 a 11 km. Pořádá Klub českých turistů Tábor, kontakt: 730574526, richard.cerny@kct.cz, web akce: <https://www.kct-tabor.cz/cesky/hlav2019.htm>.

16. dubna v 17 hod. jste zváni do kina v Sedlčanech na přednášku **RNDr. Jiřího GRYGARA, CSc.**, našeho nejznámějšího astronoma, astrofyzika a popularizátora vědy v oblasti astronomie, astrofyziky a vztahu vědy a víry nazvanou **JSME VE VESMÍRU SAMI?** Tato otázka vzuřovala lidstvo už od konce 16. století. Výskyt mimozemšťanů ve vesmíru však bude velmi vzácný.

Uzávěrka květnového čísla je v úterý 30. dubna v 11 hodin.

Na příspěvky došlé po tomto termínu nemusí být brán zřetel.

Důležitá telefonní čísla

- **Univerzální tísňové volání** pro hlášení nehod všeho druhu..... **112**
- **Hasiči** **150**
místní pohotovost **602 666 150**
- **Lékařská záchranná služba** **155**
- **Policie ČR** **158**
Obvodní oddělení Votice: ...**974 871 760**
- **ČEZ Distribuce**
– pohotovost **800 850 860**

- **RWE**
– zákaznická linka..... **800 11 33 55**
- **Městský úřad Sedlec-Prčice**
– podatelna: **317 834 384, 317 834 216**
- **Služby Sedlec-Prčice, s.r.o.** – služby obyvatelům, vodovod a kanalizace:
317 834 514, mobil: 733 193 690

PLACENÁ INZERCE

JARNÍ SLEVY

UHLÍ

PÍSKY

ČERT.cz

UHLÍ KÁTRUJEME

PROSÍVÁME = TĚMĚŘ BEZ MOURU

Doprava od 20q do 40 km ZDARMA

Uskladnění uhlí v suché hale!
V dešti rozvoz pod plachtou!
Skládání uhlí dopravníkem!

nabízíme:
hnědé, černé uhlí, brikety, koks
písek - maltový i betonový
dřev, kačírky

Nejlepší služby na trhu - co slibíme, to splníme.

volejte zdarma 800 500 505 ☎ 317 812 216

SKLAD VOTICE, DOPRAVNÍ UL.

20. 4. se koná **12. ročník pochodu HORY DOLY POČEPICE**, letos na téma oslav 800 let od první zmínky o založení obce Počepice.

V pátek **26. dubna** od 18 hod. proběhne v Městském muzeu Sedlčany přednáška **Věry Dlouhé a Hany Vinařové ZTRACENÉ V DEŠTNÉM PRALESE...** Co vás může a nemusí potkat na dovolené v Austrálii? Blízké setkání s klokany, hady, pavouky, papoušky a ještěřky... Neuvěřitelné zvuky buše a výhledy ze 77 patra...

1. květen můžete spolu se svými dětmi oslavit také příjemnou procházkou mezi zvířaty při akci **PRVNÍ MÁJ V TÁBORSKÉ ZOO**. A každý zamilovaný pár dostane slevu na vstupném, podmínkou je však políbek na pokladně!

1. května od 9 hod. bude na Malém náměstí, Masarykově náměstí a v přilehlých ulicích v Benešově probíhat tradiční prvomájový **BENEŠOVSKÝ JARMARK** s bohatým kulturním programem. Mimo jiné vystoupí **Aneta Langerová, Olympic, Dechový orchestr ZUŠ Josefa Suka Benešov,**

Benešáček, Babouci, Horváth Band, Pacholata Big Band, Štěpán Kojan a Miroslav Surka a Žlutý pes. Připraven bude stánkový prodej, dětská scéna, program pro děti v DDM Benešov, lunapark.

Tradiční **prvomájový výlet** s programem konaným na památku Karla Hynka Máchy **NA ZVĚŘINEC ZA MÁCHOU**, který pořádá Městská knihovna Sedlčany již řadu let, proběhne také letos. Sraz je ve 14 hod. na zřícenině hradu Zvěřinec, kde K. H. Mácha rád pobýval, a to za jakéhokoli počasí. Program: ukázky rytířského klání v podání skupiny historického šermu Páni ze Zvěřince, hry pro děti. Jídlo ani počasí není zajištěno, proto doporučujeme zásoby, pláštěnku a dobrou náladu s sebou!

4. 5. se jde **49. ročník pochodu SUKOVOU STEZKOU**. Start je u Kulturního domu Josefa Suka v Sedlčanech.

PROVOZNÍ DOBA SHROMAŽDŮVACÍHO MÍSTA V SEDLCI

Od 1. 4. do 31. 10.

Pondělí, středa – **12⁰⁰ - 17⁰⁰ hod.**
 Sobota – **9⁰⁰ - 12⁰⁰ hod.**

Náš domov, měsíčník Města Sedlec-Prčice. Vydává Město Sedlec-Prčice, nám. 7. května 62, 257 91, IČO: 00232645. Šéfredaktor – Alice Valsová, informace a příspěvky na čísle 317 834 328, mobil: 603 201 583, e-mail: infoops@ceskymeran.cz nebo přímo na infocentru. Cena 9 Kč včetně 10% DPH, evidenční číslo MK ČR E 10761, náklad 650 výtisků, tiskne tiskárna Tria Olbramovice. **Aktuální číslo v prodeji nejdéle do 15. dne kalendářního měsíce.** **Cena inzerce: zadní strana 12 Kč, vnitřní strany 10 Kč, inzertní strana 8 Kč/1 cm² + 21% DPH.** **Redakce neodpovídá za obsah příspěvků od externích příspěvů a za názory čtenářů.**